VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX. évfolyam
8730 szám
8 oldal 30 bani
Csütörtök
1973. április 19.

A megyei pártbizottság plenárisa

Tegnap került sor a Román Kommunista Párt Arad megyei bizottsága plenáris ülésének munkálataira, amelyen elemezték, hogyan foglalkoznak a pártszervezetek és a kollektív vezető szervek az 1973-as év, illetve az 1971—75-ös ötéves terv beruházási programjának megvalósításával.

A plenáris ülésen részt vettek a megyei pártbizottság tagjai és póttagjai, a revíziós bizottság tagjai, az építőipari egységek, valamint a beruházást végeztető vállalatok igazgatói és pártszervezeti titkárai, a városi pártbizottságok titkárai. A plenárison úgyszintén részt vettek más felelős beosztású káderek, az RKP KB aktivistái, egyes központi szervezetek és olyan gazdasági egységek képviselői, amelyeknek más megyékben van a székhelyük és Arad megye területén végeznek beruházási munkálatokat.

Az előterjesztett dokumentumokkal kapcsolatos vita során a plenáris ülés számos résztvevője szólalt fel és értékes javaslatokat tett a beruházási munka megjavítása céljából. A vitában részt vettek: **Marţian Fuciu**, a municipiumi pártbizottság első titkára, **Nicolae Georgescu**, a megyei néptanács alelnöke, **Petru Glăvan**, a megyei néptanács alelnöke a Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízgazdálkodási Vezérigazgatóság vezérigazgatója, **Axente Tisan**, a Műtrágya Kombinát igazgatója, **Triebl Ferenc**, a Megyei Építő-Szerelő Vállalat kőművese, **Constantin Pătrună**, a Beruházási Bank aradi fiókjának igazgatója, **Ştefan Roşca**, a Brassói Ipari Építő-Szerelő Vállalat 5-ös számú építőtelepe pártszervezetének titkára, **Victor Cătană**, a megyei néptanács Építészeti és Városrendészeti Igazgatóságának igazgatója, **Iosif Cun**, a Kolozsvári Ipari Építkezési Tröszt aradi építőtelep-csoportjának igazgatója, **Mircea Groza**, a Vagongyár pártbizottságának titkára, **Petru Henţiu**, a Bútor- és Épületvasalásokat Gyártó Vállalat igazgatója, **Mircea Lucea**, a Megyei Posta- és Távközlési Igazgatóság igazgatója és **Ioan Marconescu**, a Megyei Építő-Szerelő Vállalat igazgatója.

A plenáris munkálatainak befejeztekor szólásra emelkedett **ANDREI CERVENCOVICI** elvtárs, az RKP KB tagja, az RKP Arad megyei bizottságának első titkára.

A hazánkat átfogó nagyarányú és bonyolult gazdasági és társadalmi fejlődésbe megyénk gazdasága szervesen bekapcsolódik — mondotta a szónok — s e fejlődési folyamat következményeként mélyreható változások zajlanak le a gazdasági tevékenység struktúrájában és volumenében, olyan minőségi változások, amelyeket nagyban befolyásol a legfelső párt- és államvezetés által elfogadott beruházási program megvalósítása.

A beruházási tevékenységben — akárcsak más tevékenységi ágazatokban is — a megye létrehozásától eltelt esztendőkben számos sikert értek el, a megyei pártbizottság és az építőtelepeken működő pártszervek és -szervezetek vezetésével, építőink. Jobban és többet építettünk, a megye térképén egész sereg új ipari kapacitás és objektum jelent meg, a meglévők fejlődtek és berendezésüket felújították s ennek következtében fejlődött Arad megye gazdasági potenciálja. Számos új lakóházat, iskolát, munkásotthont, bölcsődét és óvodát építettünk s a városrendezési munkálatok szebbé tették megyénk városait és falvait.

Mindezek a megvalósítások a tervezők, az építőtelepek dolgozói és a beruházási objektumok haszonélvezői közös, önfeláldozó munkájának köszönhető.

1971—75 között 8,9 milliárd lejnyi beruházási alapot kapott a megye. Ez több mint kétszerese az 1966—70-es ötéves terv beruházási alapjának. E beruházások megvalósítása nyomán több mint 160 új ipari objektum és kapacitás, mezőgazdasági és egyéb termelési ágakban jelentkező létesítmény gazdagítja megyénket, azaz ötvennel több, mint az elmúlt ötéves tervben. Olyan célkitűzések ezek, amelyek különleges feladatokat jelentenek a megyei pártbizottság, az egész pártaktíva és mindazon dolgozók számára, akik ezen a területen tevékenykednek.

A beruházási tevékenységet szolgáló pénzalapok 49 százalékát az ipari, 36 százalékát a mezőgazdasági, igen jelentős összeget pedig a városgazdálkodási munkálatokra fordítják, ami az elmúlt ötéves tervhez képest az iparnál 3,3-szoros, a mezőgazdaságnál 1,6-szoros, a városgazdálkodási munkálatoknál 1,7-szeres, a társadalmi-kulturális rendeltetésű objektumoknál másfélszeres növekedést jelent.

1973 ötéves tervünk és azon belül a beruházási tervek határidő előtti teljesítésének döntő esztendeje. Érdemes felfigyelni arra — mutatott rá a szónok —, hogy míg a nemzetgazdaság egészét tekintve, az 1973-as esztendő beruházási terve, 1972-höz képest, csaknem 12 százalékkal na-

(Folytatása a II. oldalon)

Nicolae Ceauşescu elvtárs fogadta Charles David Ganaot, Kongó Népköztársaság külügyminiszterét

Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szerdán fogadta Charles David Ganaot, Kongó Népköztársaság külügyminiszterét.

Ott voltak a következő elvtársak: George Macovescu külügyminiszter, Mircea Malita, az Államtanács elnökének tanácsosa, Nicolae Ecobescu külügyminiszter-helyettes, Gheorghe Stoian, hazánk brazzaville-i nagykövete.

A vendég kíséretében volt Eugene Germain Mankou Kongó Népköztársaság bukaresti nagykövete, René Mathe és Bernard Matingou külügyminisztériumi igazgatók.

A kongói miniszter átadta Nicolae Ceauşescu elvtársnak Marien N'Gouabi parancsnok, a Kongói Munkapárt elnöke, Kongó Népköztársaság elnöke üzenetét. Marien N'Gouabi meleg üdvözletét küldte Nicolae Ceauşescu elvtársnak és kifejezte megelégedését a román—kongói kapcsolatok, a két párt és nép közötti barátí viszony kedvező alakulása fölött, s hangsúlyozta további fejlesztésük óhaját.

(Folytatása a VII. oldalon)

Az Államtanács elnöke fogadta az ENSZ helyettes főtitkárát

Nicolae Ceauşescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szerda délután fogadta Antonio Carrillo Florest, az ENSZ helyettes főtitkárát, a Népességi Világkonferencia főtitkárát, Mexikó volt külügyminiszterét, aki hivatalos látogatást tesz országunkban.

A megbeszélésen jelen volt Mircea Malita, az Államtanács elnökének tanácsosa.

A vendég kíséretében volt Szayed Abbas Chedid, az ENSZ bukaresti Tájékoztatási Központjának igazgatója.

Antonio Carrillo Flores az 1974-ben tartandó Népességi Világkonferencia előkészítése céljából tartózkodik Bukarestben.

Az Államtanács elnöke elbeszélgetett a vendéggel a Népességi Világév keretében rendezendő akciók csúcspontját képező jelentős nemzetközi rendezvényről. A vendég hangsúlyozta Románia hozzájárulását a népesedési problémákkal, általában az emberiség fejlődésével kapcsolatos ENSZ-

(Folytatása a VII. oldalon)

Május elseje köszöntésére

500 000 lej megtakarítás

Az aradi cipőgyárban széles körű akció bontakozott ki a nyersanyagok magas szintű értékesítése céljából. Ennek keretében rendezték meg a legjobb felsőrész-szabó és a legjobb stancoló kilétét eldönteni hivatott versenyt. A várt eredmény nem maradt el: az első negyedévben a szabászrészlegen közel 500 000 lej értékű megtakarítást értek el, a stancoló műhelyben pedig, ahol az elmúlt évben komoly problémák adódtak, a megtakarítások értéke meghaladta a 20 000 lejt.

Az anyagi költségek csökkentésére, a gazdasági hatékonyság növelésére irányuló tevékenység szerves részét képezi a Jó szocialista tulajdonos, gazda és termelő kezdeményezésnek. Az eredmények azt igazolják, hogy az egész megyét átfogó kezdeményezés termékeny talajra lelt a Libertatea cipőgyár munkaközösségében.

TĂTARU AUREL,
a szakszervezeti bizottság elnöke

Az 1848-as forradalmi év 125. évfordulója

Előadás a Népi Egyetemen

Gondolatébresztő, szép előadásnak lehettünk tegnap délután tanúi a Népi Egyetemen. Balogh Edgár dr. docens, egyetemi tanár — akit az aradi közönség közróként, előadóként is nagyrabecsül — emlékezett és emlékeztetett a 125 évvel ezelőtti román országokbeli és európai polgári-demokratikus forradalmakra. Emlékezett és emlékeztetett, hangsúlyozzuk, hisz élő forradalmi hagyomány ápolásáról van szó, mely mindannyiunkat gazdagabbá tehet és gazdagabbá is kell tennie. A román nemzeti állam megvalósításának 1848-as haladó gondolata, az e tájon élő nemzetiségek egymáskeresése és közös törekvései, a román és európai forradalmak legkiemelkedőbb személyiségeinek példamutatása olyan történelmi tanulságokkal szolgál, melyeket sajátunknak tartunk, s hozzátartozunk szocialista nemzeti, illetve szocialista nemzetiségi lényünkhöz. Most, az 1848-as polgári-demokratikus forradalmak 125. évfordulóján, amikor szembenézünk történelmi múltunkkal s a marxista történetírás módszereivel vázoljuk fel a kor eseményeit, elsősorban azok hozzánk szóló üzeneteit keressük. Az előadást méltán köszönte meg meleg tapssal a szép számmal egybegyűlt közönség.

Társadalmi helyzet 1848 előestéjén

125 éve, hogy egész Európán végigsöpört a forradalom szele. A népek tavasza megrengette az uralkodó, reakciós rendet, megdöntötte a még létező feudális rendszereket s elindította a nemzeti szabadságért és nemzeti egységért folyó mozgalmak sorozatát.

Az 1848-as forradalom hazánk történetének is sorsdöntő fejezete. De amint Nicolae Bălcescu, a lánglelkű forradalmár is hangsúlyozta, a román államokban a forradalmat nem az európai forradalmak idézték elő. A hazai 1848-as forradalomnak mélyen fekvő társadalmi gyökerei voltak, okait a hazai társadalom évszázados fejlődésében, a fennálló jobbágyrendszerben s az idegen elnyomásban kell keresnünk.

Az 1848-as forradalom a román országokban különböző időpontban tört ki s magán viseli a sajátos fejlődés elemeit, de alapjaiban és célkitűzéseiben egy a mélyen polgári-demokratikus jellegű. Az 1848-as forradalom a román országokban mozgósította a széles néptömegeket s mindenekelőtt a parasztság tömegeit.

Erdélyben a feudalizmus már a Horia, Cloşca és Crişan vezette parasztfelkelés időszakában elérte lassan bomló szakaszát. A hűbérrendszert már csak a legerőszakosabb katonai elnyomással lehetett fenntartani.

A XIX. század közepe táján az új termelőerők fejlődésének körülményei között, kiteljesedtek a kapitalista viszonyok, fejlődtek a román országok közötti gazdasági kapcsolatok. Megerősödött a román nemzeti polgárság, mely egyre erőteljesebben hallatta szavát a nemzeti felszabadulás érdekében is.

1848-ban a polgárság haladó köreinek érdeke összefonódott a parasztság tömegeinek érdekeivel; a parasztság a lakosság túlnyomó többségét alkotta s a forradalom

KOVÁCH GÉZA

(Folytatása a II. oldalon.)

Talajjavítási munkálatok

A mindennapi növénytermesztési, állattenyésztési teendőkön túlmenően a tornyai termelőszövetkezet tagsága különleges teljesítményekkel köszönti a közelgő nagy ünnepet. A község határában gátat emeltek, amelynek rendeltetése kettős: jól megművelhetővé és öntözhetővé tenni a környező földterületeket. Az építmény kezdetben 50 hektár belterjes kihasználását teszi lehetővé, ám ez a terület 1975-ig mintegy 250 hektárra növekszik majd. A gáttal egyidőben, 3 kilométer hosszúságban, kitakarították az öntözést biztosító árkokat, most pedig egykilométeres távon készül az a csatorna, amely a pangó vizet vezeti le a földekről. Ugyanakkor 5300 folyóméteren bekötő csatornákat is ásnak a főlevezető árkok irányában.

A megyei pártbizottság plenárisa

(Folytatás az I. oldalról)

gyobb, ez a növekedési arány megyénkben körülbelül 47 százalék.

Fontos termelőkapacitásokat és ipari objektumokat adnak át rendeltetésüknek, mint például a préselttlemez-gyár, a bútorvasalás-gyár, fejlesztik az Esztergapadgyár, a Vagongyár termelési kapacitását, új baromfitenyésztő, sertés- és növendékmarhahizlalda, kombinált-takarmánygyár épül fel.

A lakásviszonyok, az életszínvonal, a közoktatás és a szociális-kulturális ellátottság javítása érdekében több mint 1800 lakás, 420 férőhelyes bölcsőde és óvoda, 1130 helyes munkásszállás, 216 helyes internátus, 1000 személyes étkezde, új vidéki osztálytermek épülnek és hozzákezdenek két új iskolacsoport megépítéséhez is.

Megkezdődött Arad municípium fő bekötő útvonalainak — a Calea Romanilor, a Karl Marx út és a Vörös Hadsereg útja — korszerűsítése, valamint a vasúti felüljáró kivitelezése.

A megye fő ipari objektumánál, a műtrágya-kombinátnál nagy lendülettel folyik a munka, hogy a jövő év végére kijelölt átadási határidőt az építők tiszteletben tarthassák.

Rendkívül nagy feladatok állnak előttünk. Megvalósításuk érdekében a beruházási, építkezési munka terén dolgozó összes tényezőknek — tervezők, építők és megrendelők — fokozott erőfeszítéssel, minden erejükkel és odaadásukkal kell küzdeniök a tervfeladatok példás végrehajtásáért.

Mint ismeretes, egy új beruházás előkészítésének módja nagymértékben befolyásolja a munkálatok megkezdését és ütemes kivitelezését, a tervezett átadási határidők tiszteletben tartását, az előírt paraméterek elérését és hatványozott gazdasági hatékonyság megvalósítását.

Bár ezen a téren a munka megjavult, mégsem lehetünk elégedettek. A beruházások megrendelői néha nem alapozták meg kellőképpen egyes igényelt új kapacitások szükségességét, s anélkül kérték a tervezési témakörök kidolgozását, hogy előbb a meglévő kapacitásaikat teljes mértékben kihasználták volna, noha pártvezetőségünk ezt előírja az új beruházások tervszerűsítése esetén.

Pozitívan értékeljük, hogy az idei év elején, a terv értékének 95 százalékát kitevő beruházási objektumok dokumentációja biztosítva volt. De nem érthetünk egyet azzal, hogy négy hónap elteltével még számos olyan munkálat van, amely nem rendelkezik a szükséges műszaki dokumentációval.

Annak ellenére, hogy a tervek mintegy 95 százaléka „kitűnő" minősítést kapott a Technikai-Gazdasági Bizottságtól, számos észrevétel hangzott el a megrendelők, az építők, a megyei néptanács technikai-gazdasági bizottsága, valamint a finanszírozó bankok részéről, akik az ellenjegyzés során tervmódosításokat, átalakításokat kértek s ez végül is a jóváhagyások elhúzódásához és a munkálatok késedelmes megkezdéséhez vezetett.

A megyei tervezőintézet pártszervezete szigorúbban kell hogy ellenőrizze a tervek minőségét és mozgósítania kell a kommunistákat, az összes szakembereket az egész termelési tevékenység megjavítására.

Mivel hasonló hiányosságok a központi tervezőintézetek által elkészített technikai-gazdasági dokumentációknál is jelentkeztek (műtrágya-kombinát — tervező IPRAN, bútorvasalás-gyár, kárpitozó és műbútorgyár — tervező IPIL, Aradi Textilgyár bársony- és frottír-részlegének fejlesztése — tervező IPIU Bukarest és mások), arra kérjük a minisztériumok jelenlévő képviselőit, fordítsanak nagy gondot a tervek minőségére és gazdasági hatékonyságára, s ugyanakkor támogassanak bennünket fokozottabb mértékben a műszaki dokumentációs szerződésben előírt átadási határidők tiszteletben tartásában.

Az építkezési tevékenységben lemaradást okozó tényezőkről szólva, a megyei pártbizottság első titkára rámutatott arra, hogy évek óta megállapítást nyert, miszerint építővállalatainknak nem sikerült a rendelkezésükre álló munkaerőt, nyersanyagot és gépi berendezést kisszámú építőtelepek egyidejű kivitelezési tevékenységéhez összpontosítania. Az erők összpontosítása lehetővé tenné az építkezések technológiai folyamatának tiszteletben tartását, a tervezett átadási határidők betartását.

Az elmúlt esztendőben, például, az Aradi Építő-Szerelő Vállalat egy adott időpontban 110 munkahelyen dolgozott egyidejűleg, egyes telepeken mindössze két-három munkás tevékenykedett és lekötötte az értékes gépi berendezéseket.

A Temesvári Ipari Építkezési Trösztt 6-os számú építőtelepe egyugyanazon időben dolgozik ipari, állami mezőgazdasági és szövetkezeti objektumok kivitelezésén.

Ilyen feltételek között, könnyen érthető, miért nem tartják iszteletben a kivitelezési határidőket. Helyes lenne, ha meghatároznánk maximálisan hány építőtelepen láthatnak hozzá a kivitelezéshez a megye építő-szerelő vállalatai.

A munkaerő szervezetlen és részleges kihasználása a lemaradások másik jelentős okozója volt. Számos esetben a fizetetlen szabadságok, az igazolatlan és igazolt hiányzások egy-egy építőtelep össz-munkaóra alapjának 3—5 százalékát tették ki. Azoknál a munkálatoknál, ahol lemaradások jelentkeztek, vagy amelyek átadási határideje igen közeli volt, nem tevékenykedtek elég határozottan a munkások, technikusok és mérnökök mozgósítása érdekében, azért, hogy a munkaidőt teljes egészében kihasználják. Feltétlenül szükséges, hogy a munkaidő jobb kihasználása érdekében jobban megszervezzük a munkahelyeket, kiterjesszük a globális akkordbérezési rendszert, mert az jobb eredményekhez vezet.

A szükséges munkáslétszám biztosítása érdekében, a munkaerő-toborzás, a munkahelyi, illetve iskolai szakképzés megjavítása mellett, oda kell hatni, hogy jobb lakás- és étkezési viszonyokat biztosítsunk a dolgozók számára.

Andrei Cervencovici elvtárs beszédében rámutatott arra, hogy javulás mutatkozik az építőtelepek technikai-anyagi ellátása terén. Nem engedhetjük meg — hangsúlyozta —, hogy megismétlődjék az előbbi évek gyakorlata, amikor a munkatelepeken számos példáját találtuk az anyagok és gépi berendezések ésszerűtlen használatának s amikor nem tartottunk pontos nyilvántartást arról, hogyan használják fel az építőanyagokat. A következmény az építővállalatok gazdasági helyzetének romlása volt. Arad megye minden honpolgára jó szocialista tulajdonos, jó gazda és jó termelő mozgalmának gyakorlati alkalmazására az építőipar területén is rá kell térni.

A legutóbbi plenárison pártunk vezetősége hangsúlyozta, hogy nemzetgazdaságunk egyik legfontosabb feladata az építőtelepeken lévő berendezések mielőbbi üzembe helyezése. A megrendelők szerelőcsoportjainak, e célkitűzés érdekében, segíteniök kell az építőket, hogy behozzák az esetleges lemaradásokat. A megye építőtelepein márciusban végzett felmérés szerint ezt a célkitűzést még nem ültették át megfelelőképpen a gyakorlatba.

Az utóbbi esztendőkben építővállalatainkat és építőtelepeinket új berendezésekkel, építőipari felszerelésekkel és szállítóeszközökkel látták el, az elhasznált felszerelést kicserélték, s jelentősen növekedett a saját géppark. A termelési terv teljesítésének sikere nagymértékben attól függ, hogyan fogjuk a jövőben a rendelkezésünkre álló eszközöket felhasználni. Véget kell vetni annak a gyakorlatnak, hogy a nehézgépeket hosszú időn keresztül egy-egy munkapontnál tartsuk, a lagymatag kivitelezési ütem miatt. Ezeket a felszereléseket, grafikon alapján, egyik helyről a másikra kell szállítani, az építkezési munkálatok kibontakozása, a tervezett kivitelezési időtartam függvényében s itt is a globális akkord vagy a tényleges munkavolumen alapján álló bérrendszert kell bevezetnünk.

A munkálatok megvalósításában jelentkező ütemeltolódások, a technikai-anyagi ellátás, a szakmunkás és mérnöki műszaki személyzet biztosításában jelentkező hiányosságok egyik okát a megyében működő túlzottan nagyszámú építőtelep szolgáltatta. Úgy vélem helyes lenne, ha tanulmányoznánk a megye területén működő 27 építőtelep, építővállalat és építőipari munkacsoport átszervezésének lehetőségeit, hogy azok képesek legyenek megfelelni a megye jelenlegi és távlati építő-szerelő szükségleteinek.

A pártszervezetek, a vállalatok vezetőségei hozzanak intézkedéseket a munkájukban, a technikai-anyagi ellátásokban jelentkező hiányosságok felszámolása érdekében. Sürgősen intézkedni kell, hogy a munkálatok beilleszkedjenek a megállapított önköltség keretei közé.

Nagy figyelmet kell szentelnünk a megye területén folyó talajjavítási munkálatoknak is, hiszen ezek lényegesen megnövelhetik Arad megye mezőgazdasági potenciálját.

Összefoglalva a megyei pártplenáris vitáinak tanulságát, Andrei Cervencovici elvtárs a következőket mondotta:

A vita, az itt felszólalt elvtársak döntő többsége nyilvánvalóvá tette, hogy minden feltétel adott ahhoz, hogy a lemaradásokat behozzuk s a továbbiakban hatványozott ütemben dolgozzunk az összes építőtelepeken.

Építőipari vállalatainkban jó munkások, hozzáértő, tapasztalt mérnökök és technikusok dolgoznak, a kommunisták erős csapatával rendelkezünk. Feltétlenül szükséges azonban, hogy a pártszervezetek egész szervezőképességüket az összes tényezők — építők, tervezők és megrendelők — mozgósításának szenteljék s gyakorlatba ültessék a plenárison elfogadott intézkedéseket, hogy a jövőben ezen a munkaterületen is még jobb eredményeket érjünk el.

★

A plenáris elfogadta a megyei pártbizottság szakbizottságainak és a gazdasági tevékenység munkásellenőrzése megyei tanácsának személyi összetételét.

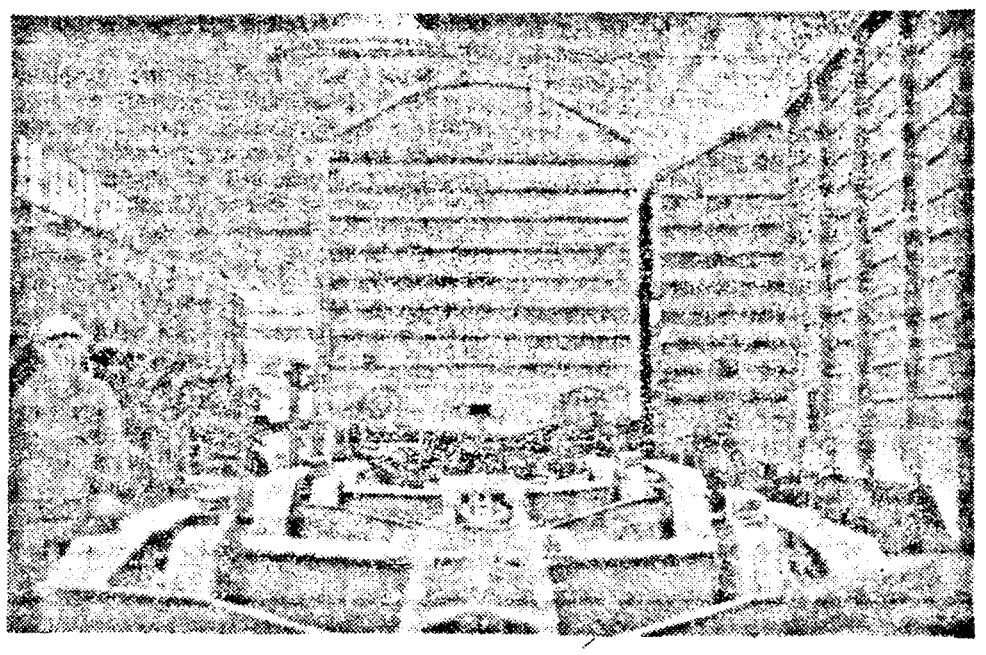

A Vagongyár II. részlegének szerelő-hegesztő csarnokában készülnek az új típusú tolható fedelű vagonok.

Az 1848-as forradalmi év 125. évfordulója

(Folytatás az I. oldalról)

tő társadalmi erejét képviselte. Erdélyben, Munténiában és Moldovában egyaránt a paraszti tömegek első fontosságú követelése a jobbágyrendszer megszüntetése volt, mely a polgárság számára is biztosíthatta a szabad munkaerőt s a kapitalizmus szabad fejlődését.

Erdély agrár-problémái azonban korántsem voltak egyszerűek. A változatos történelmi fejlődés bonyolult viszonyokat teremtett Erdély különböző területein s ezek tarthatatlansága már jóval a forradalom kirobbanása előtt megmutatkozott.

Mindenekelőtt tudnunk kell, hogy míg az ország nyugati részeiben (Arad, Szatmár, Bihar és a Bánát) volt úrbérrendezés, s így a feudális kizsákmányolás feltételei között a jobbágy legalább tudhatta, mi az övé s mivel adózik, addig az Erdélyi Fejedelemség területén az úrbérrendezés csak terv maradt, s azt az 1846-os országgyűlés oly módon akarta megoldani, hogy teljesen kisemmizte volna a parasztságot. Nemhiába kiáltotta el magát a karzaton ülő fiatal joggyakornok, Avram Iancu: „nem szép szavakra van itt szükség, hanem Horea lándzsájára".

Az úrbérrendezés hiányát fokozta a terebélyesedő majorsági gazdálkodás, melynek során a földesurak alaposan megnyirbálták a jobbágyföldeket, s mindenekelőtt a közlegelőket és közerdőségeket. A számtalan határrendezés, melyre Arad megyében is rengeteg példát találunk, mind a jobbágyföldek megcsonkítását eredményezte. Legtöbb esetben a jobbágyság jó minőségű földjeit kicserélték vizenyős, bokros és termékeltlen területekkel. A korabeli panaszlevelek telve vannak a parasztság ilyen irányú siralmaival. Hasonló mértékben nőtt a jobbágyság robotkötelezettsége is. A földesúri majorságoknak munkaerőre volt szükségük, fokozták a robotterheket, melyek mellett elterjedt a bérmunka rosszul fizetett félfeudális rendszere, mindenekelőtt a részes művelés és a terménybeli fizetés.

Mindezek a tényezők 1848 előtt a végsőkig feszítették a húrt a parasztság és a nemesség között. A reformer nemesség is azonban csak félmegoldásokat keresett, s még a robotváltság is gyakorlatilag a nemesség vezető szerepének fenntartását szolgálta.

Érthető, hogy a XIX. század első fele tele van kisebb parasztfelkelések tömegével. A friss levéltári kutatások tömérdek helyi felkelést tártak fel. Ezek közül megemlíthetjük az 1804-es náprádi, az 1819-es nagyfalusi, az 1825-ös bánffyhunyadi, az 1835-ös diódi, az 1833-as Zaránd megyei s végül az 1840-es évek Varga Katalin vezette nagy mozgalmait.

De számos 1848 előtti parasztfelkelésről van tudomásunk Arad megyében is. Említést érdemelnek ezek közül az 1820-as felménesi s az 1821-es cherelusi felkelés. Mindenekelőtt a közlegelők földesúri megnyirbálása robbantotta ki, s csak katonai beavatkozással sikerült leverni. 1824-ben Varsándon két évig tartó nagy mozgalom robbant ki, melynek oka a bíróválasztás körül kialakult földesúri visszaélés volt, mely a parasztság évszázados községi autonómiáját kívánta eltörölni. 1825-ben Seprősön robban ki nagyobb méretű parasztfelkelés, melyhez csatlakoztak Csermő, Apáti, Berechiu parasztjai is. A felkelés méreteire jellemző, hogy csak két század katonasággal tudták leverni. Az ok itt is az új földbirtokos legelőelkülönítése volt. Elegendő csak arra hivatkoznunk, hogy Seprősön a 19 000 holdas határból a határrendezés során mindössze 1900 hold maradt a parasztság használatában, a többi 17 100 hold mind a földesúri majorságba került.

Még nagyobb méreteket öltött az 1835-ös siriai felkelés. Az okot itt is a korábbi paraszti közlegelők elrablása szolgáltatta. A felkelés leverésére a földbirtokos Aradról s Szentannáról hozatott katonaságot. A felkelés leverése után azonban a parasztság úrbéri pert indított, mely feljutott a császárig s a földesurat végül is egyezségre késztette. Az utolsó 1848 előtti Arad megyei felkelés 1846-ban tört ki Olarion s ezt is csak katonai erővel lehetett leverni.

Mindezeket a forrongásokat kiegészítette a haladó román polgárság szervezkedése is, mely a polgári egyenlőséget s a nemzeti szabadságot tűzte zászlajára.

Az állattenyésztés hármasszabálya: a szálláshely, a takarmány és a fajta

Tejügyben – egy pécskai tapasztalatcsere küszöbén

A Pécskai Állami Mezőgazdasági Vállalat székhelyének előcsarnokában, jobboldalon, áll egy patinás, faragott, üvegezett szekrény. Vitrin, ha úgy jobban tetszik. Régi, szép darab. Most azonban nem ez határozza meg az értékét, hanem az, ami benne van. Az oklevelek, érdemrendek, amelyek azt igazolják, hogy a vállalat országos viszonylatban is számottevő egység.

Évszámok — 1968; 1969; 1970; 1971; 1972... kitüntető címek — országos viszonylatban élenjáró mezőgazdaság: egység; a termelési ág legjobb növénytermesztő vállalata; kiemelkedő tejtermelő gazdaság...

Ez utóbbi címet a tavalyi teljesítményekkel biztosították a maguk számára a pécskai mezőgazdasági munkások! 1972-ben átlagban 4100 liter tejet fejtek takarmányozott tehenenként. Ezt igazolja az a diploma, amelyet az év elején vettek kézhez, meg aztán a Munkaérdemrend I. fokozata. S ez, immár a második a 70-es évtizedben. Tavalyelőtt ugyanis azzal vívtak ki hasonló kitüntetést, hogy hektáronként átlag 24 225 kiló zöldségfélét takarítottak be. De ezzel, annak idején, bőségesen foglalkoztunk...

Most a tej van soron. Nem is az elmúlt esztendei eredmények keltik fel immár megyeszerte a közfigyelmet, hanem az, hogy a tavalyi hozamokat idén sikerült a vállalat tejgazdaságában tovább gyarapítaniok. Ez adta a gondolatot a farm dolgozóinak, hogy hivatalosan is vállalják, felajánlják: ötéves tervünk határidő előtti teljesítése érdekében, idén több mint 5000 liter tejet biztosítanak egyedenkénti átlagos hozamként 429 takarmányozott tehénnél. Pedig a terv mindössze 4300 literl S hogy ez a vállalás mennyire a valóság talajára támaszkodik, azt mi sem bizonyítja jobban annál, hogy év elejétől március 31-ig, csupán árutejből 1577 hektoliterrel adtak többet az előirányzott mennyiségnél. S így tovább — áprilisban, a hónap idusáig, a tervezett 710 hektoliter helyett 940-et adtak át a feldolgozó vállalatnak. Pedig ezek voltak a legnehezebb hónapok az állattenyésztés szempontjából — télutó, tavaszelő, amikor mindenütt fogytán van már a tartalék, s annak tápértéke sem olyan, mint a frissé, de új sincs még, hogy pótolni lehetne a maradékot. És mégis, az eredmények nem csökkennek, növekszenek! Még most, ilyen körülmények között is. Hát ha majd eljön az új!

A hozamtöbbletekkel együtt az évi mennyiség — előzetes számítások szerint — hozzávetőlegesen 20 000 liter tejet jelent 1973-ban csupán ettől a gazdaságtól.

Vajon mivel magyarázzák a pécskaiak a kiemelkedő teljesítményeket s a nagyszerű távlatokat? Néhány keresetlen, bölcs szóval. Azzal, hogy a maguk házatáján sohasem kezelték mostohaként az állattenyésztést. Bizonyítékul ott vannak például a jószágszállások, a fiaztatók. Korszerűek, terjedelmesek, világosak, egészségesek, s ami szintén fontos, szárazak. Ők ezt egyetlen szóval úgy fejezik ki, hogy kényelmesek. S valóban, kevés olyan major van a megyében, ahol ilyen istállókkal rendelkeznek. Villamosították, gépesítették, mi több, automatizálták. Ez az etetésre, itatásra és a takarmány előkészítésére egyaránt vonatkozik. Ott a takarmányelőkészítő malom, amely lehetővé teszi, hogy az eleség kifogástalan keverésben, „találásban" kerüljön a jószágállomány elé. Bőven alkalmazzák a táplálék értékének növelése és ízesítése céljából a melaszt s a darafélét. Aztán — ami szintén nem elhanyagolandó körülmény — 500 hektáros takarmánytermő terület áll a major rendelkezésére külön meghatalmazott farmvezetővel, Vrinceanu Gheorghe mérnökkel az élén. A vállalat vezetősége gondoskodott arról, hogy ezt a területet, a gazdaság belső erőforrásainak felhasználásával, öntözhetővé tegye. Így aztán a termés is ennek megfelelő. Csupán „mutatóban" idézünk itt két mennyiséget: 100 tonna takarmányrépa, 12 tonna szénaféle hektáronként! A fent jelzett terület, amellett, hogy nyáron szinte kimeríthetetlen zöldtömeget biztosít az állattenyésztés számára, lehetővé teszi, hogy télire mintegy 10 000 tonna lédús takarmányt és 2000 tona szénát tartalékoljanak.

A tenyésztett fajta is kiváló — Holstein keresztezés. A törzsállomány 1969-ben került a vállalathoz. A fiatal anyaállatok 1970-ben váltak előhasú üszőkké. Kezdetben közepárányosan 3600 liter tejet adtak, egy esztendővel később azonban 200 literrel gyarapodott a hozam, 1972-ben pedig még a 4000 litert is meghaladta. Az idei távlatok arra mutatnak, hogy az eredmények túltesznek majd az 5000 literen is.

Eddig az anyagi forrásokról és a teljesítményekről volt szó. Hátra van még a legfontosabb tényező — az ember. Az ember, az anyagi források megteremtője, a teljesítmények kovácsa. Ami igaz az igaz — szakavatott állattenyésztők nélkül sohasem érhetnének el ilyen kiemelkedő sikereket. Ezt vallja mindenki a gazdaságban, s ez szóról-szóra így is van! A Pécskai Állami Mezőgazdasági Vállalatban évek hosszú során keresztül kutatva kutatták azokat az embereket, akik a legalkalmasabbak erre a korántsem könnyű, igényes, sok türelmet és még több szakértelmet követelő kényes munkára, amely nem csupán képesítést, hanem rátermettséget, elhivatottságot is követel. Ha ilyen emberekre akadtak, igyekeztek olyan körülményeket teremteni a számukra, amelyek a gazdasághoz vonzzák őket. Lakást bocsátottak a rendelkezésükre és megfelelő fizetést, amely átlagban mintegy havi 2000 lejre tehető. Vannak olyan állatgondozó családok a vállalatnál — Sall Péteré például —, amelyek több mint 6000 lej havi jövedelmet biztosítanak a maguk számára. De ott van a legjobb állatgondozók között Bilibou Paraschiva, Szilágyi Viktor és Hutulea Ioan is. Mohole a Gheorghe mérnök, a farmvezető, szintén régi, kipróbált szakember. De jók valamennyien, dr. Banheghi Ioan állatorvos éppen úgy, mint Călugăru Emil, Nojă Florian és Prada Gheorghe állategészségügyi technikusok, akik éberen őrködnek afelett, hogy az istállóprogramot naponta óramű pontossággal tiszteletben tartsák. Mármint az etetést, a fejést, a járatást stb.

Mindenesetre a pécskai állattenyésztők módszereit tanítani lehetne. Éppen ezért gondoltak az illetékesek arra, hogy rövidesen tapasztalatcserét szerveznek az állami mezőgazdasági vállalat 18-as farmján. Tanulni nem szégyen, tanítani pedig éppen hogy dicsőség!

A Pécskai Állami Mezőgazdasági Vállalat székhelyének előcsarnokában, jobboldalon, áll egy patinás, faragott, üvegezett szekrény. Vitrin, ha úgy jobban tetszik. Régi, szép darab. Most azonban nem ez határozza meg az értékét, hanem az, ami benne van. Az oklevelek, érdemrendek, amelyek azt igazolják, hogy a vállalat országos viszonylatban is számottevő egység. És méltán...!

KÁSA JÁNOS

Egyelőre az időjárás nem teszi lehetővé a kukoricavetés folytatását. De a mezőgazdaság-gépesítő állomások dolgozói tovább végzik a magágy előkészítését. Felvételünk a kuvini mtsz határában ké szült.

(CANCIU MARCEL felvétele)

Több gyümölcsért

Befejeződött a fajtítetési akció, melynek keretében a megye mezőgazdasági termelőszövetkezeteiben, a háztáji gazdaságokban mintegy 79 000 darab gyümölcsfa-csemetét ültettek el. De ennek a nagyszabású s igen hasznos akciónak nincs vége. Már olyan értelemben, hogy nem elég csak elültetni a fát, azt gondozni, ápolni, védeni is kell a különböző betegségektől és kártevőktől. Csak így lesz eredményes munkánk, így szedhetünk egészséges termést az ágakról.

Szeretném hangsúlyozni, hogy valamennyi állami mezőgazdasági vállalatnál, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek túlnyomó többségében jó minőségű, egészséges facsemetéket ültettek és pontosan alkalmazták az előrejelző állomások ajánlásait, a kezelést. A többi között megemlíthetjük a keszinci, a plesculai, a szentannai, a dorobánci mezőgazdasági termelőszövetkezeteket. De nem mondhatjuk ugyanezt el a tauci, a luguzăui, a sistarováci, a telaj gazdaságokról, ahol csak a növényvédő laboratórium többszöri közbenjárására végezték el a szükséges munkálatokat.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekben és a háztáji kertekben az év első negyedében több mint 600 000 darab gyümölcsfát ápoltak. Itt kell megemlíteni, hogy a tulajdonosok túlnyomó többsége különös gondot fordított a fák ápolására. Csak néhány jó gazdát említenék: Cuicuriță Vasile és Bălteanu Ioan (Dumbrăvița), Filimon Susana (Groșii Noi), Chira Nicolae (Lippa), Iacob Nicolae (Gyorok), Schilling Miklós (Zabrány), Homescu Vasile, Crișan Ioan (Arad) és még sokan mások. Azonban a gyümölcsfa-tulajdonosok száma sokkal nagyobb, de nem mindenki végezte el a szükséges munkálatokat. Véleményünk szerint ennek legfőbb oka, hogy kevesen tudják, miszerint az aradi, Chișineu Criș-i, ineui és a lippai növényvédő központok megfelelő mennyiségű védőszert és felszerelést bocsátanak a lakosság rendelkezésére.

A gyümölcsfa-betegségek és -kártevők elleni kezelés tovább folyik. Jelenleg a bimbólyukasztó almaormányos, almafalisztharmat, almavarasodás, gyümölcskukacosodás ellen kell védekezni.

A gyümölcsösökben folyó akciók sikerének érdekében szükséges, hogy a növényvédő állomások dolgozói a jövőben hatékonyabb tevékenységet fejtsenek ki a gyümölcsösök védelme érdekében.

DARIE CONSTANTIN mérnök,
az Aradi Növényvédő Laboratórium főnöke

Tudományos-műszaki újdonságok

„Csíraplazma-bank"

A suceavai mezőgazdasági kísérleti állomáson „csíraplazma-bankot" létesítettek a legértékesebb hazai kukoricafajták tárolására.

Dr. Mihai Cristea mérnök, a bank létesítésének kezdeményezője a következőket mondta Ion Beldeanunak, az Agerpres tudósítójának: Az új fajták létrehozása szempontjából rendkívül nagy jelentősége van annak, milyen anyagot választunk nemesítésre. A suceavai kutatók az észak-moldovai feltételeknek leginkább megfelelő kettős kukoricahibridek kikísérletezése során megállapították, hogy a helyi fajták rendkívül jó anyagot szolgáltatnak a nemesítéshez. Több közülük igen ellenálló a faggyal, szárazsággal, a betegségekkel és a különböző kártevőkkel szemben. Ennek az értékes biológiai alapnak a hasznosítása céljából a kísérleti állomás munkaközössége az utóbbi években azonosította és összegyűjtötte a hazánkban termő több mint 500 kukoricafajtát.

Ezek csíraplazmáját őrzik az előbb említett bankban. A „bank" egy megfelelően hűtött helyiség, légmentesen záró fémcellákkal. Ezekben őrzik a magok biológiai integritását. A magok 15 évig megtartják csíraképességüket. A növénynemesítők innen veszik a géneket munkájukhoz.

A suceavaiak két korai kettős hibridet nemesítettek ki észak-moldovai csíraplazmából. Az új hibridek nemcsak nagyon ellenállóak, hanem igen nagy hozamúak is. A Suceava HD 9/71 és a HD 16/71 kukoricahibrid hektáronként 8790 kilót, illetve 9018 kilót termett.

Új módszerek a hibridek kicsíráztatásához

A Kínai NK-beli Tudományos Akadémia genetikai intézetének tudósai virágporból termesztik ki a búza- és a rizshibrideket. A virágport különleges táptalajban helyezik el, s ebből kelnek ki a csírák. Ezután a csírákat kültetik a melegágyba vagy a mezőre. Az új eljárással a szokásos 5—6 generáció helyett már az első generációból származó hibrid stabil.

Lenáztató

A nagykárolyi len- és kenderfeldolgozó komplexumban termelni kezdett az első objektum: az évi 1500 tonna kapacitású lenáztató. Rövidesen elkészül a kenderáztató is, amely évente 2000 tonna szálaskendert termel.

A török feldolgozására egy másik egységet építenek. Az egység évente 12 000 tonna préselt lemezt állít elő a bútoripar számára.

A villamosság segíti a fák növekedését

Egy angol kertész kísérletei során megállapította, hogy a gyenge áramkisülések módosítják a fák növekedésének ütemét. Az erre vonatkozó adatokat elektronikus mérőkészülékekkel gyűjtötte össze. A kertész az így nyert adatok birtokában tudja az intenzív nedvkeringés beállásának időpontját, s ennek alapján azt, hogy mikor kell öntözni, mikor kell elektromos térbe helyezni a gyorsabb növekedésre szánt fát.

Öntözőcsövek műanyagból

A fővárosi antikorrozív üzem szakemberei üvegrosttal szilárdított poliésztercsövek gyártására szolgáló berendezést szerkesztenek. A bukaresti IPROSIN-ben tervezett géppel 50—1200 milliméter átmérőjű műanyagcsöveket fognak gyártani vegyipari rendeltetéssel, öntözőművek számára, vízvezetékekhez, csatornázáshoz stb.

Könyvterjesztés Pécskán

„A szép könyv olyan, mint az ismeretlen felé szélesre tárt ablak, s varázsát, amellyel az első pillanatban elragadott bennünket, soha sem felejtjük el.“ (Perpessicius)

A könyvet azonban terjeszteni kell, ki kell építeni azt az utat, melyen eljut az olvasóhoz. Ezen az úton az első lépés gazdag közkönyvtárak létesítése, majd ezek minél hozzáférhetőbbé tétele. Hasonlóképpen minőségileg lényeges, nagy feladat a könyv eladása, terjesztése.

Az önkéntes könyvterjesztés hálózatának megteremtésében Pécskán jó munkát végez a tanulóifjúság és az értelmiség. Az önkéntes könyvterjesztést a helyi könyvüzlet felelőse szervezi, s ezzel igen jelentős segítséget kap az évi könyveladási terv teljesítésében. 1972-ben, például, a könyvek 30 százalékát az önkéntes könyvterjesztők adták el, a község hét vállalatában.

Meg kell azonban állapítanunk, hogy még kevés vállalatban működik állandó könyvterjesztő és az olvasómozgalom fellendítésének ezt a hathatós formáját még nem mindenütt vezették be. A pártalapszervezeteknek és intézményvezetőknek támogatniuk kell a politikai-ideológiai, kulturális-nevelő munkát elősegítő könyvterjesztés állandósítását. Mindenütt akad alkalmas ember, aki szereti ezt a munkát.

Számunkra is a példa erejével hat Székely Marilena, Pîrvu Georgeta Laza Felicia, Ponta Elena és más könyvterjesztők, akik eredményes munkát végeztek, s közel 60 000 lej értékben adtak el könyvet az elmúlt évben. Másrészt a lehetőségek jobb kihasználására is találunk figyelmeztető példát. A megyei Agronómusok Házánál, például, kevés könyvet adtak el. Ha a szakirodalom bibliográfiáját kéznél lenne a különböző tanfolyamok idején, bizonyára kevesen mennének haza innen könyv nélkül. Az olvasás tanulás szenvedélyének terjesztéséhez hozzájárulna az is, ha a szövetkezet különböző időpontokban (például nők napja, a télifa ünnepe stb.) egyes helyeken (a piacon, mtsz-ekben) könyvek árusítását szervezné meg.

Ismeretes, hogy február a falvakban és községekben a könyv hónapja, s mint ilyen a könyvterjesztés általános programjának, a könyvnek a közönség soraiba juttatásának aktivizáltabb szakasza volt. Pécska községben a februári könyvterjesztésnek szép hagyományai vannak. Így idén is jó eredményeket értek el. Az 1973-as februári terv az évi terv 11,8 százalékát tette ki, ami 1,2 százalékkal volt magasabb a tavalyi azonos időszakénál. Februárban bőséges könyvválaszték állt a vásárlók rendelkezésére, mind román, mind magyar nyelven. Sajnos, ez nem vonatkozik a szakkönyvekre, amelyekből szegényes volt a kínálat. A könyvhónap alatt megerősödött a könyvterjesztés propagandája is, a papírkereskedésben és a többi szövetkezeti egységben élénken reklámozták a könyveket. A kirakatokban változatos témájú, ízléses könyvkiállítások voltak láthatók. A helyi pártbizottság és néptanács felhívta az intézményfőnökök, párttitkárok figyelmét a könyvhónap fontosságára és az önkéntes könyvterjesztők aktivizálására. Így ebben a hónapban 7 könyvterjesztő közel 10 000 lej értékű könyvet adott el, ami az idei februári könyveladási terv több mint 31 százaléka. A legjobb eredményeket a két helybeli líceum könyvterjesztői érték el: a 2-es számú Liceum 3700 lej, a Gheorghe Lazăr Liceum 3000 lej értékben adott el elsősorban szépirodalmi köteteket, de nagy volt az érdeklődés a politikai és a szakirodalom iránt is. Csupán Tóth Mária írónő Szerep című könyvéből 90 kötetet vásároltak meg a 2-es számú Liceum tanulói. Nagyon megnövelte az érdeklődést az a tény, hogy az írónő, aki Pécskára is ellátogatott, a vásárolt könyveket kézjegyével látta el. Ha minden író-olvasó találkozóra biztosítani lehetne az illető író köteteit, nagymértékben megnövelhetnők az eladott könyvek számát. Jó lett volna, ha mozgósítják az általános iskolák, valamint a községhez tartozó falusi iskolák tanulóit is a könyvhónap akcióira, mert a gyermekek igen lelkes vásárlók, ha a felajánlott könyvek megfelelnek érdeklődési körüknek.

Az önkéntes könyvterjesztők jó eredményeket értek el az Înfrățirea kisipari szövetkezetnél, ahol ezer lej, és Kisperegen, ahol több mint 400 lej értékű könyvet adtak el.

A könyvhónap mérlege azt bizonyítja, hogy az 1973-as könyveladási tervet is teljesíteni lehet noha az 22,3 százalékkal magasabb a tavalyinál. Ez azt jelenti, hogy az idén még több és változatosabb olvasmányanyagot kell biztosítani a szövetkezet számára, még nagyobb gondot kell fordítani az önkéntes könyvterjesztők beszervezésére, kiképzésére. A helyi könyvesbolt, erejéhez mérten, mindent megtesz azért, hogy az olvasók, a könyvvásárlók minél változatosabb politikai, irodalmi és szakmai olvasmányok között válogathassanak. A tények és vizsgálódások azt mutatják, hogy a pécskaiak szeretik a könyvet, szívesen olvasnak. Kell tehát a könyv Pécskán!

LOVAS SÁNDOR tanár,
a Pécskai 2-es számú Líceum helyettes igazgatója

Megyei mozaik

Ifjabb Beinșan Gheorghe tanár buttyini gyermekkórusa.

Hárman egy családból

Beinșan Gheorghe nyugdíjas tanár a buttyini kórus tagja. Sebes városában lakik, onnan ingázik a buttyini próbákra, az énekkar előadásaira. 1931 és 1938 között ő volt a dalárda vezetője. Fia, ifjabb Beinșan Gheorghe biológiatanár, a Buttyini Általános Iskola neves, sok díjjal kitüntetett gyermekkórusának vezetője és a kultúrotthon dalárdájának énekese. Felesége, Doina Beinșan, a Sebesi Líceum tanárnője szintén tagja a fennállása tizedik évtizedébe lépett nagyok énekkarának. Egy családból hárman énekelnek tehát a buttyini kórusban. Féltve őrzött emlékeik, amelyek valósággal családi kincsnek számítanak, a fesztiválokon és versenyeken kapott oklevelek.

Zimándújfalu, Zimándköz és Andrei Șaguna

Ciurel Constantint néhány hónapja nevezték ki Zimándújfalu művelődési otthonának igazgatójává. Rövid idő alatt sikerült olyan vonzó működvelői tevékenységet szerveznie, hogy a kultúrotthon valósággal mágnesként vonzza a fiatalokat. A magyar színjátszók már két jelenetet és Paul Everac Váratlan fordulat című komédiáját betanulták, és ez utóbbit nagy sikerrel játszották a Ion Luca Caragiale verseny községek közötti szakaszán. A tánccsoport két magyar népi tánca, az agitációs művészbrigád, a tánczenekar és a dalcsoport műsora is közkedvelt. A legelkesebb műkedvelők: Kozma Matild, Kurila János, Varga Ferenc, Mátyás Erzsébet stb.

Nemrég a zimándközi magyar színjátszó csoport is sikerrel szerepelt a Komámasszony, hol a tű? című vígjátékkal. Csőke Teréz, Szabó Ferenc, Csomós József, Divinyi Piroska stb. játsszák főbb szerepeit.

Andrei Șaguna román folklóregyütteséről nevezetes. A három helyi román tánc, a hat magánénekes dalai, a tánc- és hangszerszólisták számai, a dalcsoport és vidám jelenetek alkotják teljes előadásuk műsorát. Petruș Ioan Abrudan Lucreția, Iova Ștefan, Cătuna Petru, Păcurar Stelian stb. a folklóregyüttes amatőr művészei közül példamutató igyekezettel végzik kulturális-nevelői tevékenységüket.

A három művelődési otthon működvelő együttesei 1973 első negyedében 15 vendégjátékon vettek részt Utvinișen, Mácsán, Socodoron, Nadabon, Grăniceri-en, Siklón, Fenlakon, Székesúton, Nagyszintyén, Seprősön, Caporal Alexan, Komlóson, Zerinden, Iratoson, Majláton szerepeltek teljes előadással és szép sikerrel.

Folklór- és etnográfiai kör Nagylakon

A Nagylak városi művelődési házban nemrég megalakult a folklór- és etnográfiai kör, amelyet Noghiu Jaroslav vezet. Tagjai között van Totorean Traian, Ánoka László, Ánoka Mária, Dudaș Eugenia, Bretan Viorel, az ámv mérnöke, a tárgyi népművészet szenvedélyes gyűjtője. Az ő irányításával hamarosan megnyílik a művelődési házban az állandó jellegű népművészeti kiállítás.

Nincsenek csodák

Két hónapja, hogy a nagylaki könyvtár új helyiségbe költözött. Korszerű berendezés, olvasóterem, több mint tizenkétezer kötet teremt alkalmas légkört a tallózásra, búvárkodásra. Friss pingálás, és ízléses, ragyogó tisztaság. A „könyvesház“ szellemi tényforrása mégis a kötetek tisztelelkű őre, Paladie Miorița. „L'home du coeur“, azaz a szív embere, ahogy a franciák nevezik azt, aki a rá bízott emberségből lelkiismereti ügyet csinál. Nála a ‚belső rendből“ sugárzik, hogy meg akar felelni az olvasás nemes szenvedélyét felszítő hivatásnak. Két évig tanított Mácsán, négy éve könyvtáros. Most, hogy az új igazgató, Zetocha András beteg, hétköznap reggel 8-tól este 8-ig, vasárnap 9-től 13 óráig helytáll. Pedig ifjú asszony, akire a háztartás második műszakjának és egy három és fél éves legényke nevelésének gondja is hárul.

Az Arad Babérjai, a kortárs irodalom 1972-ben kiadott köteteit népszerűsítő mozgalom szervezésében és irányításában kiváló módszereket alkalmazott. Van egy értelmiségiekből álló kollektívája, amelyet tervszerűen felhasznál az olvasómozgalom akcióiban. A mezőgazdaságban és állattenyésztésben dolgozó olvasóit levelezőlapon értesítette és hívta meg az „Agrozootechnikai fórumra“. Hasonlóképpen igen sikerült szümpoziont rendezett az év elején a Jó szocialista tulajdonos, gazda és termelő mozgalom népszerűsítésére. Benczik Sándor, a megyei szocialista művelődési és nevelési bizottság aktivistája, Onea Dorel, a városi pártbizottság helyettes titkára, Gubik István, a városi néptanács elnöke, Pandek Ferenc mérnök és Zetocha András tanár tartott érdekes előadást. Az Arad Babérjai olvasómozgalom részvevőinek rendszeresen szervez könyvismertetőt a könyvtárban és munkahelyükön is. A művelődési ház irodalmi körének tagjai is támogatják az olvasás szenvedélyének lelkesítését célzó mozgalmat. Dudaș Eugenia körvezető tanárnő tollforgatói március 8-án, például, saját verseiket olvasták fel. Paladie Miorița a nagylaki költők közül Pană Constantint, Onea Gheorghinát, Laurovici Vlastát, Ghenghiu Milancot tartja a legtehetségesebbeknek. Különösen nagy szeretettel beszél a városi kisipari szövetkezet szőnyegszövőiről, akik közül Tamás Mária, Bodirlău Lenuța, Ghiurian Susana, Mihăilă Angela és Șiaghi Ana már elolvasták a kötelező bibliográfiát. Különben a jelentkezők nagy többsége megfelelt a szabályzat követelményeinek és sokkal több könyvet kölcsönöztek ki, mint amennyi az előírás volt.

— Tervezem a „Könyv barátai“ kollektíva megszervezését, mert a megrongált köteteket javítani kell, a Könyvtár reflektora faliújság szerkesztő bizottságának létrehozását, néhány szép könyvkirakat felállítását a város forgalmas utcáin — mondotta Paladie Miorița.

Paladie Miorița figyelmes és igyekvő, fogékony az újra, foglalkozását hivatásának tartja. Csoda-e, ha 1973 első negyedében 996-an iratkoztak be a könyvtárba, s 9437 kötetet kölcsönöztek ki? Csoda-e, ha az Arad Babérjai olvasómozgalomnak Nagylakon 101 jelentkezője van?

Nem. Nincsenek csodák!

Az Enciklopédia Könyvkiadó gondozásában rövidesen megjelenik a több éve készülő Kis enciklopédiai szótár című, 1800 oldalas tudományos munka. A szótár 75 000 címszavát három nagy részben — köznevek, tulajdonnevek, klasszikus és modern idegen kifejezések és szólásmódok — rendszerezték. A több mint 300 000 példányban megjelenő művet számos fekete-fehér és színes kép, térkép illusztrálja.

Egy másik irodalmi esemény Tudor Arghezi írásainak 23. kötete, amely a Minerva Könyvkiadó gondozásában lát napvilágot és tartalmazza az író 1918 és 1967 között megjelent cikkeinek, jegyzeteinek, karcolatainak gyűjteményét.

A Cartea Românească két világirodalmi művet jelentetett meg. Nicolae Popescu, illetve Andrei Ionescu fordításában.

Nemrég került a könyvesboltokba Paul Leu professzor tollából Ciprian Porumbescu monográfiája, amely az első román operett szerzője, a jeles hazafi életének és munkásságának számos vitatott problémáját taglalja.

Az oldalt
MÓZER ISTVÁN
szerkesztette

A 100 000 000 lejes folyószámla

Folytassuk a dialógust!

Hány lakás épül az idén Aradon? Mikorra vállalták az építők átadásukat? Hány új üzlet fog hozzájárulni 1973-ban a lakosság bőségesebb ellátásához? Hányat korszerűsítenek a meglévők közül? Igaz-e, hogy carting-pálya épül hamarosan a gyermekek számára? Milyen utcákat aszfaltoznak az elkövetkező hónapokban? Milyen intézkedéseket várhatunk annak érdekében, hogy javuljon a városi közszállítás? Mivel járulhatunk hozzá mi, Arad polgárai ahhoz, hogy szebbé, civilizáltabbá tegyük azt a helyet, melyet szélesebb értelemben otthonunknak nevezünk? — tesszük fel nap mint nap a kérdéseket s ime Arad polgármestere lapunk és testvérlapunk vasárnapi számában megkezdte azt a nyilvános dialógust, mely mind a lakosságnak, mind a városvezetőknek tanulságosnak, gyümölcsözőnek ígérkezik. E demokratikus, nyilvános dialógus célja egyrészt az, hogy a város vezetősége még közelebbről megismerkedhessen óhajainkkal, szükségleteinkkel, ötleteinkkel és javaslatainkkal, reálisabban felmérhesse, mennyiben számíthat ránk, polgárokra, másrészt, hogy a város lakossága a gyakorlatban bizonyítsa be: szereti Aradot, s tesz is valamit városáért. A mai lapszámunkban is megjelenő szelvény — melynek egyébként a jövőben is rendszeresen helyet fogunk biztosítani — némi magyarázatra szorul. Nem arról van szó, hogy újabb pénzbeli hozzájárulást kér városunk vezetősége — a 20-as számú törvény kitételei ismeretesek ilyen vonatkozásban —, hanem arról, hogy az állampolgárok írják meg: milyen **munkával** járultak vagy járulnak hozzá konkrétan Arad fejlődéséhez városnegyedükben, munkahelyükön és pénzben körülbelül mennyire értékelik azt a munkát, mellyel úgy érzik, hogy tettek, tesznek valamit a városért. Várjuk továbbá, hogy a szelvények tartalmazzák olvasóink ötleteit és javaslatait is ilyen vonatkozásban. Gondoljuk csak el, ha a 150 000 lakos mindegyike csupán egyetlen egy fát ültetne el évenként, mekkora pihenőparkot lehetne ezáltal létrehozni!

Az önkéntes munkának tradíciója van

mifelénk. Az idős és középnemzedékhez tartozók közül számosan, amikor elmennek egy-egy park, zöldövezet, gyár előtt, gyakran mondogatják: ennek a megvalósításához én is hozzájárultam. Az idén a régi hagyományok nemes feleleventésének lehetünk tanúi: a zöldövezeteket és parkokat iskolák patronálják s az ifjúság már többfelé megkezdte nemes-szép munkáját. Mindannyiunk örömére szolgál, hogy ez a nagy akció szervezett formát öltött s konkrét felelősségmegállapítások biztosítják, hogy a KISZ és az iskolák komolyan vegyék a rájuk bízott feladatokat.

A napokban bebarangoltuk városunk parkjait és zöldövezeteit, hogy alkalomadtán felmérhessük a fiatalok önkéntes munkájának eredményeit. Tavasszal virágoznak a fák, s nem kis bosszúságunkra nem egy olyan sétálóval találkoztunk, aki leszakított egy-egy virágzó faágat, bizonyára azért, hogy hazavigye. Figyeltük: senki se szólt egy szót se, egyetlen egy bíráló megjegyzés sem hangzott el a szépet ily különös módon szerető sétálók felé. Láttunk újonnan kiültetett facsemetéket is háztömbjeink előtt, melyeket a kiszáradás fenyeget, mert senkinek se jutott eszébe meglocsolásuk; sajnos, nap mint nap szemtanúi lehetünk a város iránti közönynek is, mely egyébként sohasem jellemezte és ma sem jellemzi a nemes értelemben lokálpatriótáknak tartott aradiakat.

Államunk — mint ismeretes — 100 millió lejt költ ebben az esztendőben városunkra.

Munkánkkal, közöny-ellenes magatartásunkkal, ötleteinkkel és meggondolt javaslatainkkal jelentősen megnövelhetjük az összeget.

Folytassuk tehát a dialógust. A kérdés maradjon nyílt és tegyük fel újra és újra önmagunknak, barátainknak és ismerőseinknek: mivel járultál, mivel járulsz hozzá ahhoz, hogy a város, amelyben élsz, még szebb, még otthonosabb, még civilizáltabb legyen?

K. S.

Szelvény

Név . . . . . .

Cím . . . . . .

A munkálatok lejben kifejezett értéke . . . . . .

. . . . . .

Javaslatok . . . . . .

. . . . . .

Nyitott szemmel fogyasztási szövetkezetekben

Hiányos ellátás

A vásárlók hozzászoktak, hogy a fogyasztási szövetkezetek üzleteiben egyre több árucikkből válogassanak. A szocialista kereskedelemnek ezt a törekvését megyénk fogyasztási szövetkezetei általában szem előtt tartják, törekednek a vásárlók igényeinek kielégítésére.

A közelmúltban végzett ellenőrzés alkalmával kiderült, hogy sajnos, nem minden üzletről állíthatjuk a fentieket. Több helyen fontos, keresett árucikkek hiányoztak az üzletekből. Így például a horeai kereskedésben hiánycikk volt az étolaj, Ságon, Vingán, Simándon és Soborsinban a hal. Vladimirescun a húskészítmények, Muszkán a gyümölcsíz is.

Úgy véljük, hogy mindez csak azért fordulhatott elő, mert a fogyasztási szövetkezetek vezetősége nem szentelt kellő figyelmet a hatáskörébe tartozó egységek ellátásának.

Miért nem függesztik ki az árakat?

A kereskedelmi dolgozók egyik kötelezettsége az árak kifüggesztése. Több helyen viszont ezt nem tartják tiszteletben. Így például a horeai áruházban, a simbăteni-i élelmiszerüzletben, a nagylaki, pankotai és şiriai Café-bárban, a mondorlaki, simbăteni-i és horeai büfében, a zimándújfalusi és a sebesi cukrászdában és máshol.

Ilyesmi láttán, jogosan merül fel a kérdés: érdeke valakinek az, hogy a vevők ne ismerjék a törvényes árakat?

Hibás mérlegek

Korrekt kiszolgálás csak pontos mérés alapján végezhető. Ehhez viszont tökéletes mérleg szükséges.

A vásárlók kárára billenő mérleget találtak nemrég a horeai és a mondorlaki áruházban, az ineui pályaudvar büféjében és a bokszegi cukrászdában.

ROITAN IOAN
állami kereskedelmi felügyelő

Hogyan kell szeretni egy várost?

Vannak pirosbetűs találkozások... Amikor a pankotai néptanács elnöke, Lamoş Teodor Pettenhoffer Károlyról kezdett beszélni, egy pillanatra azt hittem, hogy így akar szabadulni a kérdéseimtől, a hadászatban közismert „elterelő hadműveletet" alkalmazva.

— Ritkán lát olyasmit az ember — magyarázta az elnök, és én előre féltem, hogy érthető, megbocsátható lokálpatriotizmustól fűtve, túlbecsüli a látottakat.

Most utólag, ha visszagondolok, úgy találom, hogy az elnök nem is mondott annyit, mint amennyit mondhatott volna.

Pettenhoffer Károlyt vasárnap reggel kerestem fel, mert hétköznap a kisipari szövetkezetben dolgozik, mint asztalos. Úgy terveztem, hogy sétára hívom a városba és környékén, hogy a helyszínen magyarázza el az érdekességeket, Pankota múltját, jelenét. A zuhogó eső meghiúsította ezt az elgondolást, a fűtött kályha mellé kényszerültünk, de hamarosan kiderült, hogy itt, a falak közt több a látnivaló, mint a novemberi hangulatba komorult utcákon. Azért több, mert Pettenhoffer Károly 15 éves kora óta hódol a fényképezés, sőt egy ideje a filmezés szenvedélyének is és amit 40 éven keresztül megörökített és összegyűjtött, nemcsak egy esős vasárnap megtöltésére elegendő, hanem akár egy esős évszakot is kellemessé varázsolna.

A házi filmarchívum (vajon hány embernek van a megyében, vagy akár az országban filmarchívuma?) sajnos, ma élvezhetetlen. Pankotán áramszünet van. Ellenkező esetben nem is tudom, mit csinálnánk, mivel itt annyi film van, hogy megszakítás nélkül 24 órát tartana a levetítés. Ebből mintegy 1000 métert a kirándulásokról készített, azokról a nagy és felejthetetlen barangolásokról, amikor a filmezőgép társaságában kutatta az állatok, növények, kövek világát.

— Azért sétáljunk egyet a városban is — mondja hamiskás mosollyal. Nagy fényképes pannók kerülnek elő, két fia, Péter és Pál emelik elém. A beosztás egyszerű: baloldalt a múlt, jobboldalt a jelen.

— Így nézett ki a bútorgyár 1912-ben és így néz ki ma. Ez volt a régi piactér és ez az új. Ilyen nyomorúságos volt egy munkáslakás a század elején és ilyen lőmbházakat építettünk az elmúlt években — magyarázza idegenvezetőm és a beszédes képek megkapó közvetlenséggel tárják fel egy város múltját és jelenét. Ez a szembeállítás a legegyszerűbb, de ugyanakkor a leglátványosabb módszer a fejlődés szemléltetésére. A nagyon régi képeket egyenként gyűjtötte össze. Mert minden érdekli, ami szülővárosával, Pankotával kapcsolatos. Ritkán, nagyon ritkán tapasztalható mély kapcsolat fűzi itt mindenhez, mindenről tudni akar, mindenről, ami Pankotával, a természettel, a fotózással és a filmezéssel kapcsolatos.

A hosszúkás előszoba valóságos múzeum. Nagy üvegszekrényekben egymás mellett sorakoznak a különféle gyűjtemények. Ásványok, tojások, gombák, lepkék, cserépmaradványok a régi várból, hazai és trópusi fafajták, és több mint 60 kitömött madár, melyeket az állatpreparálással foglalkozó Pál fia készített. A látogató elvesz a sok néznivaló közt. Mi érdekesebb, egy 1848-ból származó ökörszarvból készült puskaportartó, vagy egy kifesztett szárnyú, kitömve is félelmetes békászó sas?

— Mi a véleménye minderről az aradi múzeumnak?

— Megpróbáltuk felvenni velük a kapcsolatot, de nem sikerült. Azt mondták, nagyon elfoglaltak, nem érnek rá. Ezért a váradi múzeummal kollaborálunk, állandó a levélváltás, többször jártak itt és megbízatásaink is vannak tőlük.

Nem vagyok szakértő, megközelítőleg sem tudom felbecsülni mindazt, amit Pettenhofferéknél láttam. Azonban nem hiszem, hogy a váradiak csak azért érdeklődnek iránytuk, mert ráérősebbek, vagy kávésbé képzettek, mint az aradi szakemberek.

Kávé mellett folytatjuk a beszélgetést. Nagy albumok kerülnek az asztalra, tele fényképpel. És a fényképek vallanak. A lencsevégre kapott legelő szarvas, a vonuló csiga, a rengeteg növény, virág, bogár nemcsak érzékeltet, hanem bepillantást nyújt egy lelki világba, ahol jelentősége van számtalan olyan apróságnak, ami a labdarúgók korában általában kézlegyintéssel elintéztetik. Kisüt ezekből a felvételekből a felfedezés ősi nagy öröme, az áhítatos tisztelet a természet iránt, mely fűszál, madárraj vagy csúszómászó formájában is megszólal annak, aki kérdezni tudja.

— Sokba kerülhet ez a hobby — jegyzem meg, biztosabb talajra zökkentve magamat.

— Előfordult, hogy hét fényképezőgépe volt — mondja a felesége.

Visszaterelem a beszélgetést a fiatal városra. Olyan dolgokat tudok meg, amelyeket csak az tart számon, aki állandóan e közösség pulzusán tartja kezét, akiről újabban azt mondjuk, hogy áthatja a jó szocialista tulajdonos, gazda, termelő szelleme. És ilyenek a jelenlegi városgazdák is. Most értem meg, miért hangsúlyozta a néptanácsi elnök a kritikus örökséget és azt a szempontot, melyet a pártfőtitkár így fogalmazott meg egyik beszédében: „Mi a szocialista rendszert építjük, mely boldogságot és jólétet biztosít népünknek; de nem kopár területen építünk. A szocializmust építve elismeréssel őrizzük és továbbfejlesztjük mindazt a jót és szépet, amit elődeink valósítottak meg, építettek

fel. Az, amit építettek, emlékezetünkbe idézi hazafiságukat, amely lelkesítette őket a nemzetünk fejlődéséért vívott harcban..."

Pankotán valamikor a felelőtlenség és a hozzá nem értés vagy nemtörődömség okozott károkat. Az egykori kastélyt most restaurálták és nyilvánították műemlékké, de például azt a ritkaságszámba menő mogyorófát, amit valakinek a parancsára régebben kivágtak, már nem lehet visszaállítani az udvarára. A híres tanyából, mely különb kastély volt, csak egy kőoroszlánt hagyott meg a közvagyon iránti felelőtlen magatartás. Jelenleg a régi postaépület restaurálását szeretnék megoldani, mely a várossá nyilvánítás óta húzódik, halasztódik, nem a pankotai vezetőség hibájából. Mert Pankotán végleg megszűnt az a káros szellem, egy téglát sem lehet elmozdítani felelőtlenül. Féltő gonddal vigyáz mindenre a városvezetőség és az olyan lakosok, mint Pettenhoffer Károly.

FRISS PANIÁN IVÁN

1973. április 19.

Csütörtök

Napkelte 5.26, napnyugta 19.04 órakor. Az évből eltelt 109 nap, hátra van még 256.

Szép siker

Négy évvel ezelőtt alakult meg a go-kart kör a pionírházban, s ma már nem kevesebb mint 200 tagja van. Eleinte csak ismerkedtek az autóvezetés titkaival, a közlekedési szabályokkal, aztán rövidebb-hosszabb utakra is vállalkoztak. Az eredmények biztatóak voltak, versenyekre is benevezhettek. Tavaly az Ex-terra'72 országos go-kart versenyen Komlódi Sándor pionír negyedik lett, míg a pionírház csapata, a Szatmáron megrendezett megyeközi versenyen a megtiszlelő harmadik helyre került.

Idén ugyancsak Szatmáron rendezték meg a hagyományos megyeközi go-kart versenyt. Az aradiak természetesen most sem hiányoztak. Vasárnap egyszerre rajtoltak Beszterce-Naszód, Bihar, Kolozs, Máramaros, Szatmár, Szilágy és Fehér megye csapataival.

És az Aradi Pionírház csapata — Imbăruş Ovidiu, Vesa Iuliu, Zimbrean Horia, Berechet Ioan és Kelemen Mihály — első lett. De nemcsak a csapatversenyben szerezték meg az elsőséget, az egyéni versenyekben is jeleskedtek. Két első és két második helyet hódítottak el társaik elől Onofrei Dumitru, Gliga Octavian és Birle Teodor. Így történt, hogy a nagydíj, a Szamos Kupa, a mi városunkba került.

A jó eredménynek nemcsak a kis pirosnyakkendősök örültek, hanem Torac Grigorie, a kör irányítója is, aki nagy odaadással, lelkesedéssel foglalkozott a gyerekekkel, alaposan felkészítette őket a versenyre.

Gratulálunk!

V. P.

A művészeti iskolák országos fesztiválján is szép aradi siker született. A Zeneművészeti Líceum első helyezést ért el a seregszemlén. Toma S., a Scinteia tineretului különdíját nyerte.

Tájékoztató

Szerkesztette CZAKÓ MARGIT

Fotokiállítás

A megyei pionírtanács, a megyei tanfelügyelőség és az Aradi Fotoklub rendezésében tegnap délután 5 órakor tartották a pionírházban a Zimbetul primăverii fotoverseny és -kiállítás megnyitóját. A kis fotomővészek bemutatják szüleik munkáját, saját eredményeiket, hazánk szépségeit. A kiállított képek mondanivalója: a gyermekek szívvel-lélekkel támogatják az **Arad megye minden állampolgára jó szocialista tulajdonos, gazda és termelő** mozgalmat. Megyénk harmincegy diákja nevezett be a vetélkedőkre.

Az Ipari Cikkeket Értékesítő HKSZ részletfizetésekkel foglalkozó irodája elköltözött a Republicii út 57 szám alá, a Combustibilul helyiségébe, amely viszont a Postăvarul 2—4 szám alatt található.

Pótkocsi a 202-es gyorsvonaton

A szünidőről visszautazó diákokra gondoltak az alábbi intézkedéssel: április 22-én a 202-es számú Arad—bukaresti gyorsvonathoz egy másodosztályú pótkocsit kapcsolnak a zsúfoltság elkerülésére. Jegyeket a menetjegyirodában válthatnak.

A Közélelmezési Tröszt egységeiben életbe lépett a tavaszi-nyári új, módosított órarend. A nyári kerthelyiséggel is rendelkező vendéglők reggel 9 órától éjfél után egy óráig tartanak nyitva, kivéve a külső városnegyedekben lévő vendéglátóipari egységeket (újaradi, grădiştei), amelyek már éjfélkor bezárnak. Meghosszabbították — egy órával — a büfék és a cukrászdák nyitvatartási idejét is. A hűsítő italokat, fagylaltot árusító kioszkok hajnali 5 vagy 5.30 órától este 21 óráig vannak nyitva.

Kolozsvári vendégművészek Aradon

Április 25-én a Kolozsvári Állami Román Színház művészei Aradon vendégszerepelnek. A Subiectul era ... trandafirii című Gilroy-színművet szerdán két előadáson, 16 és 20 órai kezdettel mutatják be Eugen Mercuş rendezésében. Közreműködik Silvia Ghelan és Valentino Dain. Jegyek elővételben az ügynökségnél, telefon 121—68.

Pronoexpressz

A pronoexpressz április 16-i húzásának nyerőszámai:

I. 37 17 42 9 31 29
II. 38 41 7 24 35
(A közölt számok tájékoztató jellegűek)

Vladimirescui tudósítás

★ A községi pártbizottság széles körű politikai felvilágosító munkát fejtett ki a lakosság körében annak érdekében, hogy minél többen kössenek szerződést sertéshizlalásra. Ennek eredményeként a tervezett 150 helyett 160 sertés átadására kötöttek szerződést a község és a hozzá tartozó falvak lakosai.

★ A községhez tartozó mondorlaki mtsz-ben hazafias munkával 20 hektárral növelték a mezőgazdasági területet.

★ A községben számos utcát korszerűsítenek, javítanak. Az elkövetkező napokban megkezdik az aszfaltozást is. Idén 760 folyóméteren aszfaltoznak.

★ A vladimirescui társadalmi ellenőrző csoportok hasznos munkát végeznek. A napokban négy csoport ellenőrizte a kereskedelmi egységeket és számos észrevételt tett a lakosság jobb ellátása, a civilizáltabb kiszolgálás érdekében.

Öt perc kikapcsolódás

Vízszintes: 1. Fém. 3. Földrész (harmadik kockában sz). 7. Ipari növény. 9. Női név (fölös ékezettel). 10. Férfinév. 12. A vád képviselője. 14. Francia e. 15. Rangjelzés. 16. Íz. 19. Illeték. 20. Női név. 23. Hangszín. 25. Régi római pénz.

Függőleges: 1. Állatlakás. 2. Ázsiai ország, fővárosa Katmandu. 4. Betűk az abécé végén. 5. Érzékszerv, első kockában kétjegyű mássalhangzó. 6. Török Rezső. 8. Vízinövény. 11. LLA. 12. Aradi nagyüzem. 13. Időmérő. 14. Alóma betűi. 17. Emelkedett hangú lírai költemény. 18. A gondolkodás szerve. 21. Liga páratlan betűi. 22. Galád egynemű betűi. 24. Néma tusa.

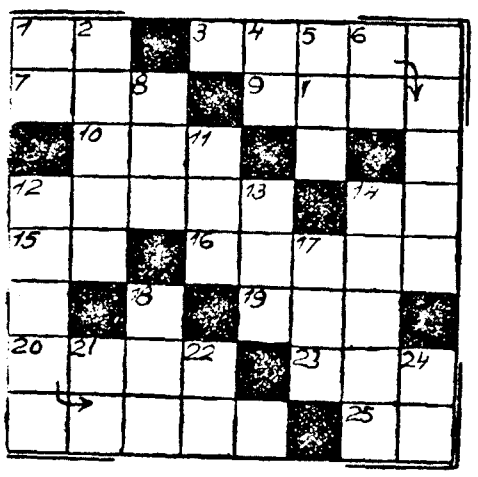

Sokan azt hiszik, hogy a féltékenység a szerelem őre; pedig legtöbbször csak a hűlt helyét őrzi az elmúlt szerelemnek.

(Török László)

Mikrointerjú:

Az ócskavasgyűjtésről

— Mi történik azzal az ócskavassal, amelyet válaszként az ICM április elejl nagy gyűjtési akciójára, a lakosok az utcára, a házak elé helyeztek el és számos helyen még most is ott veri az eső. Elfeledkeztek volna róluk? — kérdeztük Szöllősi Sándor elvtárstól, a Vasbegyűjtő Vállalat igazgatójától.

Ime a telefonon adott válasz:

— Vállalatunk az alábbiak szerint szervezi meg a gyűjtést: előre értesítjük a lakosságot, rendszerint vasárnaponként, amikor többnyire mindenkit otthon találnak, a sorra kerülő akcióról. Az ócskavas elszállítása csak hétközben, vagy az értesítés után 8—10 nap múlva történik, abból a meggondolásból kiindulva, hogy a házak előtt összegyűjtött ócskavashalomra felfigyelnek azok is, akik értesítéskor nem tartózkodtak otthon.

— Véleményem szerint semmi sem indokolhatja, hogy a város képét ócskavashalmok „díszítsék". Különben sokszor látni az utcákon — a Carpaţi piactéren rendszeresen — halomba gyűjtött üres konzerves dobozokat is. Ki szállítja el azokat?

— Vállalatunk hatáskörébe tartozik mindennemű fémből készült használhatatlan tárgy, hulladék összegyűjtése. Mi évenként 2—3 nagyobb szabású akciót szervezünk. Természetesen a konzerves dobozokat is elszállítják a tehergépkocsik. Sokan viszont hetenként a szeméttel együtt a ház elé teszik ezeket. A köztisztasági vállalatot, lévén, hogy a város tisztántartása rá tartozik, megkértük, gyűjtse össze és szállítsa be vállalatunkhoz az ilyen tárgyakat. Azzal az indoklással, hogy csak a szemételhordás a feladatuk, a konzerves dobozokat, más fémtárgyakat otthagyják. Mi felajánlottuk a szállítási költségek kifizetését is, de mindeddig válasz nélkül hagyták kérésünket. Ezért, ha a lakosságnak tudomása van a házak előtt, tereken kallódó ócskavasról, konzerves dobozokról, a 168—74-es telefonon jelentse azt be.

Válasz egy kérdésre

Hétfőtől két új autóbuszjáratot létesített a Szállítási Vállalat a mikelakai vasúti felüljáró építése miatt (szombati lapszámunkban közöltük a járatok pontos útvonalát). Olvasóink most azt kérdezik, adnak-e bérletet a 24-es és a 25-ös autóbuszokra? (Prutului utca — Arenei tér; Prutului utca — UTA.)

A bérletosztályon igenlő választ adtak a kérdésre. A bérlet ára végállomástól végállomásig 25 lej. (Rövidebb útszakaszra is váltható bérlet, kívánság szerint.) Részletesebb felvilágosítást a Szállítási Vállalat bérletosztályán adnak, Republicii út 95 szám. Pénztárszolgálat naponta 7—12 óra, hétfő, szerda és péntek délután 15—18 óra között.

A Tóth Árpád Irodalmi kör

pénteken, április 20-án délután 5 órai kezdettel tartja munkaülését az Újságíró Klubban. A kör vendége Sîrbu Iosif, aki az aradi színház és színházi mozgalom történetét ismerteti.

Az időjárásról

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, április 19-én változó idő, napközben felhős égbolttal. Helyi eső, zápores lehetséges, villámlások kíséretében. Mérsékelt, majd kissé megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet emelkedik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2 és 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 12 és 17 fok között változik.

A következő két napon is változó marad az idő. Helyi eső lehetséges. A hőmérséklet tovább emelkedik.

● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSOR ●

A filmek

DACIA: A szervezet (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45). STÚDIÓ: A carbonarik éve (o) (10, 12.30, 15, 20). 18 órakor filmarchívum: Egy viharos éjszaka (r). MUREŞUL: A vad gyerek (fr) (10, 12.30, 15, 17.30, 20). IFJÚSÁGI: Szabadon született (a) (11, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Újarad): Egy rendőrfelügyelő vallomásai a köztársasági ügyésznek (o) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Út félárnyékban (r) (17, 19). CFR (Grădişte): A levegő hajótöröttei (am) (18).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: A nagy csavargás (fr). INEU: Volt egyszer egy rendőr (fr). CHIŞINEU CRIŞ: A kis nagyember (am). NAGYLAK: Queimada (o). KÜRTÖS: Ház a fák alatt (fr). PANKOTA: Az agy (fr). SEBES: Tiszta kézzel (r). SZENTANNA: Robbanás (a). PÉCSKA: A lovasok (am). ŞIRIA: Vidékiek (am). VINGA: Vad tájak varázsa (NSZK). BUTTYIN: Robin Hood (o).

A televízió

9 Francia nyelvtanfolyam — 51. lecke. 9.30 Aschiuţă barátai. 10 Telex. 10.05 Hirdetések. 10.10 Dokumentumfilm: Gondolkoznak-e az állatok? (II.) — ismétlés. 10.40 Irodalmi szemle — ismétlés. 11. Filmarchívum: A 12 dühös ember — ismétlés. 12.40 Dojnák és balladák. 12.50 Teleobjektiv — ismétlés. 13.10 Híradó. 16—17 TV-iskola. 17.30 Magyar nyelvű adás: Hétről hétre. Tervhíradó. Kerekasztal az 1848-as forradalomról. Csortán Márton: Virágénekek. Petî kalandjai — gyermekműsor. 18.30 Telex. 18.35 Hirdetések. 18.40 Beethoven világa — az angol televízió zenenépszerűsítő folytatásos filmjének I. része. 19.05 Képzőművészet. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20 A TV versstúdiója. 20.30 Műsorelőzetes. 20.35 Híres komikusok. 21 Fiatalok önmagukról. 21.20 A névtelen csillag — népzene. 22.15 24 óra, a szocialista országokból. 22.40 A holnap világa (II.)

A színházak

Csütörtökön, április 19-én este 8 órakor: **Soţul păcălit** (E bérlet, Electrometal, Megyei Út- és Hídépítő Vállalat)

Szombaton, április 21-én este 8 órakor: **Soţul păcălit** (F bérlet, Készruhagyár, Bútorgyár, Progresul, Ügyészség, Bíróság, Ügyvédi Kollégium)

Vasárnap, április 22-én délután 4 órakor: **Soţul păcălit** (bérletszünet), este 8 órakor: **Preşul** (bérletszünet).

STÚDIÓ 197

Vasárnap, április 22-én este 8 órakor: **Joc de pisici** (bérletszünet).

★

A hátralékos bérlettulajdonosokat felkérik, tartassák vissza idejében helyüket a jegyügynökségnél.

A múzeum

Az Arad Megyei Múzeum, Enescu tér 1. szám, telefon 1-64-99, hétfő kivételével naponta 11—19 óra között tart nyitva.

Megtekinthetők az alábbi kiállítások:

Állandó jellegűek: az 1848—49-es forradalom, ókori történet, képzőművészeti tárlat. Szépművészeti tárlat: Arad megyei népművészet.

Időszakos: Mikolaj Kopernikusz (1473—1973).

Belépési díj 1 lej felnőtteknek. 50 bani tanulóknak, diákoknak és katonáknak.

★

A chilei graffikai kiállítás április 10—25 között a lineol múzeumban tekinthető meg.

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta
Charles David Ganaot, Kongó Népköztársaság külügyminiszterét

(Folytatás az I. oldalról)

Nicolae Ceaușescu elvtárs köszönetet mondott az üdvözletért, szívélyes üdvözletét küldte Marien N'Gouabi parancsnoknak, további sok sikert kívánt a kongói népnek a gazdasági és társadalmi haladás útján. Nicolae Ceaușescu elvtárs nagy örömmel emlékezett egy évvel ezelőtti látogatására, a N'Gouabi elnökkel, párt- és állami aktivistákkal folytatott gyümölcsöző megbeszéléseire, majd kidomborította, hogy Románia és Kongó, a Román Kommunista Párt és a Kongói Munkapárt fejlődő baráti kapcsolatai és együttműködése, meggyőződése szerint, egyaránt érdeke a két népnek, s ugyanakkor az egyetértés és a nemzetközi együttműködés általános ügyét szolgálja.

A vendég hangsúlyozta, hogy Nicolae Ceaușescu elvtárs látogatása, a Marien N'Gouabi parancsnokkal folytatott megbeszélései és az ez alkalommal elfogadott határozatok döntő mozzanatot jelentettek a román—kongói kapcsolatok alakulásában, szélesre tárták a kaput a sokrétű, gyümölcsöző együttműködés előtt.

Ezzel összefüggésben a felek véleménycserét folytattak arról, hogy miként valósulnak meg az egy évvel ezelőtt kijelölt intézkedések, s megerősítették közös óhajukat, hogy újabb lépéseket tesznek a politikai, gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális kapcsolatok mélyítéséért. Ez irányban megállapították, hogy azok az eszmények, amelyek egyesítik a két testvérnépet a szocializmus építéséért és országaik felvirágoztatásáért kifejtett erőfeszítésében, konkrétan megnyilvánultak a kölcsönösen előnyös gazdasági kooperációban is, és e tekintetben még nagy lehetőségek vannak, amelyek közös tervekben, széles körű együttműködésben ölthetnek testet.

A megbeszélés során egyes nemzetközi problémák is szőnyegre kerültek.

☆

Nicolae Ceaușescu elvtárs meghívta ebédre a vendéget.

Az ebéden Nicolae Ceaușescu elnök és Charles David Ganao miniszter rövid pohárköszöntőt mondott.

A megbeszélés és az ebéd a meleg barátság légkörében folyt le.

Nicolae Ceaușescu elvtárs pohárköszöntője

Megelégedésemet szeretném kifejezni a miniszter elvtárs romániai látogatása, az országaink közötti jó kapcsolatok fölött. Szeretném megköszönni az átadott baráti üzenetet is.

Kellemesen emlékszem vissza Kongó Népköztársaságban tett látogatásomra, megbeszéléseinkre N'Gouabi elnökkel, akit örömmel várok Romániába, hogy folytassuk megbeszéléseinket. Remélem, jó körülmények között valósítjuk meg mindazt, amiben Brazzaville-ben és Bukarestben megállapodtunk, s új lehetőségeket találunk együttműködésünk bővítésére. Éppen ezért úgy vélem, hogy a miniszter elvtárs és a többi kongói elvtárs látogatása együttműködésünk fejlesztésének fontos tényezője. Remélem, elmondhatják Marien N'Gouabi elvtársnak, hogy a látogatásnak jó eredménye volt, s így a román—kongói kapcsolatok tovább fognak fejlődni.

Ürítem poharam a Románia és Kongó közötti együttműködés fejlődésére, Marien N'Gouabi elnök egészségére, az ön egészségére, külügyminiszter elvtárs, s a többi elvtárs egészségére.

Charles David Ganao miniszter pohárköszöntője

Szeretnék köszönetet mondani önnek, elnök elvtárs a külügyminiszter elvtársnak a meghívásért, a meleg, baráti fogadtatásért nagy és szép hazájukban. Amint mondottam, Marien N'Gouabi elvtárs részéről azt az útmutatást kaptam, hogy igyekezzek erősíteni az országainkat oly szerencsésen összefűző baráti és együttműködési kapcsolatokat, amelyeket az ön brazzaville-i látogatása, elnök elvtárs, elmélyített és bővített.

Itteni megbeszéléseinket is a baráti szívélyesség és őszinteség jellemezte. A román illetékesekkel együtt áttekintettük azoknak a problémáknak az összességét, amelyek szándékunknak megfelelően lehetővé teszik a Brazzaville-ben kifejtett összes vezérelvek megvalósítását.

Abban a meggyőződésben távozunk szép hazájukból, hogy mind a román, mind a kongói fél továbbfejleszti népeink barátságát és együttműködését. Reméljük, hogy e barátság és kooperáció még inkább elmélyül annak a látogatásnak a nyomán, amelyet Marien N'Gouabi elvtárs tesz Romániában az ön szívélyes meghívására.

Emelem poharam az ön egészségére, N'Gouabi elnök egészségére, a román nép haladására, a román és a kongói nép barátságára.

Az Államtanács elnöke fogadta
az ENSZ helyettes főtitkárát

(Folytatás az I. oldalról)

tanulmányokhoz, valamint a Világkonferencia előkészítő munkálataihoz. A helyettes ENSZ-főtitkár kidomborította, hogy a román főváros kedvező körülményeket kínál a nemzetközi együttműködéshez, a kedvező légkör a román nép optimizmusából, szabadságszeretetéből és jövőbe vetett hitéből fakad.

A felek megtanácskozták az ENSZ és szervezetei szerepét a nemzetközi együttműködésben, az egyetemes gazdasági és társadalmi haladás előmozdításában. Nicolae Ceaușescu elvtárs ilyen összefüggésben hangsúlyozta a népesedési kérdések és a gazdasági-szociális feltételek javítása, a gyengénfejlettség felszámolása közötti kölcsönhatást, e jelentős kérdések és az általános leszerelés, a népek közötti együttműködés és béke korrelációját. Az Államtanács elnöke ez alkalommal is leszögezte, hogy Románia mint ENSZ-tagállam erősíti az Egyesült Nemzetek szerepét az emberiség minden nagy kérdésében.

A megbeszélés szívélyes légkörben folyt le.

Barátságos labdarúgó-mérkőzésen
Szovjetunió — Románia 2:0 (1:0)

A kijevi központi stadionban körülbelül 60 ezer néző előtt lejátszották a világbajnoki selejtezőkre készülő szovjet és román labdarúgó-válogatott barátságos mérkőzését. A szovjet labdarúgók többet kezdeményeztek, és 2:0 (1:0) arányban megszerezték a győzelmet.

Az első félidőben a szovjet válogatott uralta a pályát, csatársora sokszor veszélyeztette a vendégek kapuját. Onyiscsenko a 18. percben a 16-oson belül pontos lövéssel a hálóba küldi a labdát. A román sportolók megpróbálják kiegyensúlyozni a játékot, de csatársoruk nem eredményes. A 30. percben körülbelül 25 méterről Dumitru erős lövést küld kapura, de Rudakov az utolsó pillanatban hárít.

A szovjet csapat a második félidőben is gyors iramot diktál, s gyakran kényszeríti védekezésre a román játékosokat. A 64. percben Muntyan Răducanu hálójának jobb sarkába lövi a labdát, s ezzel 2:0-ra növeli az előnyt, beállítva a végeredményt is.

A magyar Szilvási István sípjelére a két csapat a következő felállításban lépett pályára: Szovjetunió — Rudakov (Pilguj) — Dzodzuasvili, Olsanszkij, Kaplicsnij, Lovcsev, Kolotov, Muntyan, Vaszenyin (Fomenko), Andrjaszjan (Nyikonov), Onviscsenko, Blohin (Fedotov); Románia — Răducanu, Sătmăreanu, Sames, Pescaru (Vlad), Deleanu, Dumitru (Boldeanu), Anca, Radu Nunweiller, Troi (Marcu), Dumitrache (Mureșan), Lucescu

Pontot vesztett az Electrometal

A megyei labdarúgó-bajnokság B csoportjában fölényesen vezető Lippai Electrometal pontot vesztett vasárnap, az A csoport listavezetője Sajtényban is győzni tudott, s így megőrizte egypontos előnyét Iratos előtt.

Az A csoport 15. fordulójának eredményei: Ság — Fiszkut 1:3 (1:2), Fenlak — Kispereg 4:0 (2:0), Iratos — Tornya 1:0 (0:0), Sajtény — Sofronya 3:5 (1:3), Székesút — Nagylak 0:1 (0:0), Mácsa — Szentmárton 3:1 (2:0).

A táblázat:

Sofronya	15	11	3	1	55:21	25
Iratos	15	11	2	2	51:10	24
Fenlak	15	7	5	3	37:17	19
Tornya	15	8	1	6	25:25	17
Fiszkut	15	5	6	4	35:21	16
Nagylak	15	7	2	6	22:26	16
Székesút	15	6	3	6	25:25	15
Ság	15	6	3	6	25:27	15
Mácsa	15	6	2	7	26:35	14
Sajtény	15	3	2	10	24:42	8
Kispereg	15	3	1	11	12:50	7
Szentmárton	15	1	2	12	9:47	4

★

A B csoport vasárnapi eredményei: Lippai Electrometal — Zabrány 0:0, Caporal Alexa — Seleuș 3:0 (2:0), Gyorok — Kovaszinc 5:4 (3:2), Paulis — Vărădia 1:1 (0:1), Gurahonc — Soborsin 3:0 (j. n.), Olari állt.

A táblázat:

Electrometal	13	9	4	0	36:12	22
Gurahonc	14	8	2	4	32:16	18
Gyorok	14	7	4	3	38:27	18
Zabrány	14	8	1	5	33:24	17
Olari	13	7	1	5	39:23	15
Paulis	13	5	4	4	26:25	14
Caporal Alexa	14	6	1	7	25:28	13
Seleuș	14	6	0	8	30:33	12
Soborsin	14	4	1	9	15:31	9
Kovaszinc	14	1	4	9	23:50	6
Vărădia	13	2	2	9	17:45	6

Kézilabdás vereségek

Jiul—Teba 8:1 (3:1)

A B osztályú női kézilabda-bajnokság vasárnapi fordulójában a Teba Petrozsényban az utolsó helyezettől szenvedett megsemmisítő arányú vereséget. A hazai csapat jobban alkalmazkodott a felázott játéktérhez, a havasesőben az aradi lányok túlságosan hamar adták fel a küzdelmet.

Sportiskola—Temesvári Tehnometal 12:18 (6:8)

Frönbach testnevelő tanár tanítványai a második félidőben sok helyzetet hagytak ki, taktikai fegyelmezetlenkedéseikkel megkönnyítették a temesvári fiúk győzelmét. Kádár nagyváradi játékvezető határozatlanságával hívta fel magára a figyelmet. A Sportiskolából Voitilă (5) és Maxinoiu (4), a temesvári csapatból Tettambel (5), Koteth (4) és Lambert (3) tűnt ki.

Temesvári 4-es számú Líceum—Gloria Sportiskola 11:4 (6:2)

Az országos ifjúsági bajnokság vasárnapi fordulójában a Gloria Sportiskola lánycsapata nem bizonyult egyenlő ellenfélnek Temesvárott.

Megyei ifjúsági bajnokság

A 15. forduló mérkőzései: Vagonul II. — Gloria Sportiskola II 3:0, Libertatea — Vladimirescu 3:0, Esztergapadgyár — FZ 2:1, Gloria — Foresta 1:0, a Constructorul — UTA II találkozót a pálya használhatatlansága miatt nem játszották le. A bajnokságban továbbra is az UTA II. (27 pont) vezet, a Constructorul (24), a Gloria Sportiskola II. (21) és a Vagonul II. (20) előtt.

Municipiumi bajnokság

A municipiumi labdarúgó-bajnokság 17. fordulójában a következő eredmények születtek: Szépfalu — Aluniș 3:2 (0:2), Tisa Nouă — Villám 6:1 (2:1), Vladimirescu — Motorul 4:0 (1:0), Hermesz — Zimándköz 4:2 (2:1), Indagrara — Arădeanca 4:0 (2:0), Fintinele — Mikelakai Mureșul 0:1 (0:1). A Vörös Trikó szabadnapos volt.

A táblázat:

Mureșul	17	15	1	1	48:10	31
Szépfalu	17	10	3	4	50:27	23
Fintinele	17	8	4	5	32:27	20
Aluniș	17	9	1	7	38:23	19
Indagrara	16	8	3	5	27:19	19
Vladimirescu	17	7	4	6	36:39	18
Vörös Trikó	16	7	3	6	28:28	17
Motorul	16	7	2	7	34:23	16
Tisa Nouă	17	8	0	9	34:36	16
Arădeanca	16	6	2	8	22:29	14
Villám	16	4	3	9	30:46	11
Hermesz	17	4	1	12	23:50	9
Zimándköz	17	1	1	15	15:60	3

A Progresul Helyiipari Vállalat

Arad, Postăvarul utca 20 szám.

alkalmaz

— **esztergályosokat**
— **hűtőberendezés-technikusokat (nyugdíjasok is lehetnek)**
— **marást**

Besorolási feltételek a 914/1968 számú MTH, valamint a 12/1971 és 22/1969 számú törvények értelmében.

Mindennemű további felvilágosítást a vállalat személyzeti osztálya nyújt.

(569)

Apróhirdetések

ELADÓ jó karban lévő Wartburg 311, Republicii út 57, telefon 734-17. (262)

ELADÓ rendelésre készült, új kombinált szobabútor hajlított ajtókkal. Șincai utca 3, Ionescu, 15—19 óra között. (260)

ELADÓ 250 köbcentiméteres Jawa motorkerékpár, Oituz utca 38 szám, Heinrich, 18—20 órakor. (266)

ELCSERÉLNÉM temesvári lakásomat, egy nagy szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel, hasonlóval, vagy két kisebb szoba, mellékhelyiségekkel Aradon. Felvilágosítások Aradon, Ecaterina Varga utca 17, 3. lakás, Kudelasz. (259)

ELCSERÉLNÉM termoflkát összkomfortos garsonieremet, fűtés nélküli szoba konyhás lakással. Lenin körút 13, 3. lakás. (265)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a szeretett férj, édesapa és rokon

CSONKA MÁTYÁS

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek és mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család
(267)

Salvador Allende találkozott a Chilei Szocialista Párt 40. évfordulóján részt vett pártküldöttségekkel

SANTIAGO DE CHILE. — Eugen Pop, az Agerpres tudósítója közli:

Salvador Allende, Chile Köztársaság elnöke találkozott a Chilei Szocialista Párt 40. évfordulóján részt vett pártküldöttségekkel. A Román Kommunista Párt részéről jelen volt Constantin Băbălău elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, villamosenergia-ipari miniszter.

Ez alkalommal Constantin Băbălău elvtárs tolmácsolta Salvador Allende elnöknek Nicolae Ceauşescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke üzenetét, amelyben egészséget és boldogságot, a chilei népnek felvirágzást kíván. Salvador Allende elnök melegen köszönetet mondott és kifejezte rendkívüli örömét és megelégedését azzal kapcsolatosan, hogy chilei látogatása alkalmával vendégül láthatja Nicolae Ceauşescu elnököt.

Az oldalt

HEGEDŰS ISTVÁN szerkesztette

Az általános preferenciális rendszert ki kell terjeszteni az összes fejlődő országokra

GENF (Agerpres).

Befejezte munkáját az UNCTAD preferenciális különbizottságának 5. ülésszaka.

A fejlődő országok, közöttük Románia javaslatára egyöntetűen elfogadott határozat felhívja a fejlett országokat, javítsanak a jelenlegi preferenciális rendszeren, terjesszék ki a vámkedvezményeket a fejlődő országokat érdekló összes termékekre, a preferenciális rendszeren belül szüntessenek meg minden mennyiségi korlátozást és kontingentálást, csak rendkívüli esetben folyamodjanak különleges záradékokhoz.

A dokumentum felhívja továbbá a fejlett országokat, ne tegyenek olyan belpolitikai lépéseket, amelyek csökkentenék a preferenciális rendszer előnyeit.

A fejlődő országok viszont lendítsék fel az exportot és a piackutatást, hogy az általános preferenciális rendszeren belül maximálisan kihasználják az előnyöket.

Mircea Petrescu, hazánk genfi állandó kirendeltségének miniszteri rangú tanácsosa a határozat elfogadása után rámutatott, hogy az általános prefenciális rendszert ki kell terjeszteni az összes fejlődő országokra, függetlenül társadalmi-gazdasági berendezkedésüktől és földrajzi fekvésüktől.

BELGRÁD (Agerpres).

Willy Brandt nyugatnémet kancellár szerdán Brioni szigetén megbeszélést folytatott Joszip Broz Titoval, Jugoszlávia SZSZK elnökével. Amint a Tanjug megjegyzi, csütörtökön a két küldöttség részvételével folytatódnak a megbeszélések.

A kambodzsai hazafias erők felszabadították Kep városát

KAMBODZSA (Agerpres).

A kambodzsai hazafias erők szerdán felszabadították a Pnom Penhtől 140 kilométerre délnyugatra lévő Kep városát.

Ugyanaznap a hazafiak fokozták a nyomást a főváros közelében állomásozó lonnolista hadállásokra. Többek között a fővárostól mindössze 16, illetve 25 kilométerre lévő Khnor Ka és Ang Talek ellenséges állásait támadták.

Harcok folynak Pnom Penhtől 50 kilométerre délre Takeo város övezetében és Tramkhnar helység utcáin.

Elítélik az amerikaiak legújabb háborús eszkalációját

PEKING (Agerpres).

A Kambodzsai Királyi Nemzeti Egységkormány nyilatkozata elítéli az amerikaiak legújabb háborús eszkalációját. A nyilatkozat rámutat, hogy több mint egy hónapja nagyméretű bombatámadásokat hajtanak végre Kambodzsában. A támadásokban naponta mintegy 120 B—52-es stratégiai bombázó vesz részt, számos áldozatot szedve a polgári lakosság soraiból. Ugyanakkor sok polgári létesítményt tesznek tönkre.

A bombatámadások fokozásának az a célja, hogy megmentse a Pnom Penh-i népszerűtlen és korrupt rendszert az elkerülhetetlen összeomlástól — mutat rá a nyilatkozat. A tények azonban arról tanúskodnak, hogy a légitámadások ellenére a népi haderők egyre szorosabbra vonják a gyűrűt Pnom Penh, valamint az ellenség által ideiglenesen uralt vidéki központok körül, a lakosság pedig ellenszegül a Pnom Penh-i rendszernek és csatlakozik a felszabadító harchoz.

A továbbiakban a nyilatkozat elítéli a saigoni fegyveres erők 1973. április 15-i inváziójá a kambodzsai terület ellen, a 2. számú országút és a Mekong folyam mentén és hangoztatja, hogy a kambodzsai nép a nemzeti egységfront vezetésével, élen Norodom Szianuk államfővel szilárdan elhatározta, hogy ellenáll minden agressziónak.

Richard Nixon bejelentette a kőolajtermékek vámtarifáinak felfüggesztését

WASHINGTON (Agerpres).

Richard Nixon elnök szerdán bejelentette a kőolajtermékek összes vámtarifáinak és kontingentálásának felfüggesztését. Ehelyett bevezetik és 1975 végéig megvalósítják a behozatalból származó kőolajtermékek progresszív illetékeinek rendszerét.

Nixon elnök az energetikai forrásokkal kapcsolatos kongresszusi üzenetében rámutat, hogy az intézkedések célja megelőzni a kőolajtermékek hiányát, a lehető legalacsonyabb szinten tartani az árakat, növelni a kőolajtermékek behozatalát.

Tekintettel a fogyasztás és a termelés aránytalanságára, az elnök földgáz- és villamosenergia-takarékossági intézkedéseket helyezett kilátásba.

Az amerikai államfő bejelentette az energetikai különbizottság megalakulását. A bizottság élére két legközelebbi tanácsosát, Henry Kissingert és John Ehrlichmant, valamint George Shultz pénzügyminisztert nevezte ki.

Együttműködési megállapodás

SZÓFIA — C. Amariței, az Agerpres tudósítója közli:

A román Erdőgazdálkodási és Építőanyagipari Minisztérium és a bolgár Építőanyagipari Minisztérium szerdán együttműködési megállapodást kötött Szófiában. A megállapodás értelmében Románia és Bulgária együttműködik építőanyagok termelésében; hazánk ezenkívül cementgyári felszerelést szállít partnerének.

A dokumentumot román részről Mihai Suder miniszteri rangú államtitkár, bolgár részről Georgi Belicski építőanyagipari miniszter írta alá.

Vietnam DK Külügyminisztériumának nyilatkozata

HANOI (Agerpres).

Vietnam DK Külügyminisztériuma nyilatkozatban ítélte el az amerikai légitámadások újrakezdését Laosz területe ellen. A nyilatkozat rámutat, hogy ezek a cselekmények nyíltan megszegik a laoszi béke helyreállításáról és a nemzeti egység megteremtéséről szóló egyezmény, a vietnami háború megszüntetéséről szóló egyezmény és a Vietnamra vonatkozó nemzetközi konferencián elfogadott dokumentum előírásait. Vietnam DK kormánya, mint az egyezmények egy részének aláírója erélyesen elítéli a laoszi bombázások újrakezdését és követeli, hogy az Egyesült Államok tartsa tiszteletben az általa aláírt egyezményekben vállalt kötelezettségeit.

Tiltakozás

HANOI (Agerpres).

A VNA és a Felszabadulás hírügynökség jelentése szerint Vietnam DK Külügyminisztériuma és Dél-Vietnam Köztársasága IFK Külügyminisztériuma nyilatkozatban tiltakozott az ellen, hogy a saigoni rezsim csapatai elözönlötték Kambodzsa területének egy részét, és ugyanakkor megsértették a Dél-Vietnami Nemzeti Felszabadítási Front kezén lévő felszabadított területeket.

A két nyilatkozat követeli a Kambodzsa területe, függetlensége és szuverenitása ellen irányuló mindennemű cselekmény végleges megszüntetését, valamint az ideiglenes forradalmi kormány közigazgatása alatt álló övezetek törvénytelen megsértésének beszüntetését.

New Yorkban megnyílt az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának (ECOSOC) 54. ülésszaka. A részvevők megvizsgálják, hogy a fejlődő országok hogyan erősíthetnék szuverenitásukat természeti erőforrásaik fölött, elemzik a nemzetközi monopóliumok káros hatását az államok fejlődésére és a nemzetközi kapcsolatokra általában, valamint a leszerelés gazdasági és társadalmi következményeit.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A PAP hírügynökség jelentése szerint Edward Gierek, a LEMP KB első titkára fogadta a szocialista országok írószövetségei küldöttségeinek vezetőit, akik részt vettek e szövetségek 10. varsói összejövetelén. A román küldöttséget Laurenţiu Fulga, az Írószövetség első alelnöke vezette.

★

A bolgár fővárosban 1973 folyamán újabb 12 000 lakást építenek. Ennek érdekében erőteljesen fejlesztik az építkezés anyagi alapját. A szófiai házgyárak kapacitását 10 000 lakással növelik.

★

Szerdán Ulánbátorban megkezdődött a Mongol NK Nagy Népi Huraljának ülésszaka. A képviselők Zs. Cedenbal, az MFNP KB első titkára, a Minisztertanács elnöke, más párt- és államvezetők jelenlétében megvizsgálják a dolgozók javaslatait és bejelentéseit, a családjogi törvénykönyv tervezetét stb.

★

Szerdán megkezdődött Tokióban a Demokratikus Szocialista Párt évi kongresszusa. Mint ismeretes, a párt az utolsó helyet foglalja el a képviselőházban a japán politikai pártok között. A kongresszust főleg azzal a céllal hívták egybe, hogy megvitassák a múlt év decemberi választási veszteségek visszanyerésének lehetőségeit.

★

A dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány és a saigoni kormányzat képviselői a vietnami háború megszüntetésére és a béke helyreállítására vonatkozó egyezmény értelmében folytatják tanácskozásaikat. Szerdán sor került a 7. találkozóra a párizsi Saint Cloud elővárosban.

★

Dimitrie Stiubei festőművész kéthetes egyéni kiállítást rendezett Genfben tengeri tájképekkel.

★

Olaszország külkereskedelmi minisztériuma bejelentette, hogy a februári tanácskozások határozatainak következtében az olasz lírát átlag 9 százalékkal davalválták a főbb nemzetközi valutákkal szemben.

★

Garrastazu Medici brazíliai elnök rádióüzenetben jelentette be, hogy több szociális intézkedést tesz a lakosság szegényebb rétegeinek javára. Rámutatott, hogy nemsokára a parlament elé terjeszti a munkabiztonságról, a mezőgazdasági munkások státusáról és a városi életfeltételek javításáról szóló törvénytervezeteket. Az államfő egyben újból hangoztatta azt az elhatározását, hogy minden eszközzel küzd az inflációs jelenségek ellen.

★

A francia Renault üzemek egyik Brüsszel melletti gyárában a munkások elhatározták, hogy folytatják április 6-án megkezdett sztrájkjukat.

★

Costa Rica kormánya elrendelte a sürgősségi állapotot az ország egész területén. Az intézkedésre a Tilaran vidéken bekövetkezett április 14-i földrengés miatt került sor.

A France Presse szerint eddig 30 ember vesztette életét. Az anyagi károkat még nem állapították meg.

Rio Chiqito vidékéről, ahol a földrengés központja volt, a lakosságot helikopterekkel szállították el. A hatóságok védőoltásokat terveznek a járványveszély elkerülésére.

★

Az Eastern Airlines — az Egyesült Államok egyik legnagyobb légiforgalmi társasága — a fedélzeti személyzet kedd éjjel kirobbant sztrájkja miatt felfüggesztette összes járatait. A cég szóvivője bejelentette, hogy a járatokat ismét megindítják, amikor eredmények mutatkoznak a kollektív munkaszerződések felújításával kapcsolatos tárgyalásokon.

A TASZSZ jelentése szerint április 13 és 18 között ismét rádiókapcsolatot létesítettek a Lunohod—2 szovjet holdlaboratóriummal. Ezalatt a holdjármű tovább haladt délre a Lemonnier kráter délkeleti részén. A holdlaboratórium talajméréseket végzett és panorámikus képeket közvetített a Földre. A Lunohod—2 fedélzetére szerelt radiométer ebben az időszakban fokozottabb naptevékenységet jelzett, ami megegyezik az egyidőben végzett földi kutatások eredményeivel.

Vörös Lobogó szerkesztőségen Republicii út 81. szám. Telefoni 124-14, 118-92, 130-87, 151-67, 146-74, 139-85 Kiadóhivatali 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. Arad. 40 168